

Innovatieagenda 2019-2020
WIL - Gemeenten

Eindrapport

WIL - Gemeenten

21 mei 2019

Berenschot

Innovatieagenda 2019-2020
WIL - Gemeenten

WIL - Gemeenten

Drs. Hans Zuidema MPM

21 mei 2019

Berenschot

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Aanpak uitwerking startnotitie Innovatieagenda 2019-2020 WIL-Gemeenten 6
3. Voorstellen per gemeenten: de rode draad 7
4. Impact innovatieagenda voor de organisatie Werk en Inkomen Lekstroom 11
5. Samenvattend advies 13

Bijlage 1. Voorstel innovatieagenda Nieuwegein 14
Bijlage 2. Voorstel innovatieagenda Gemeente Houten 24
Bijlage 3. Voorstel innovatieagenda IJsselstein 30
Bijlage 4. Voorstel innovatieagenda Lopik 39
Bijlage 5. Voorstel innovatieagenda Vijfheerenlanden (Vianen) 43
Bijlage 6. Wie werkten mee? 46

1. Inleiding

- *startnotitie innovatieagenda 2019 -2020 WIL-gemeenten*

Door de gemeenten Nieuwegein, Houten, Lopik, IJsselstein en Vijfheerenlanden (Vianen) werd eind 2018/begin 2019 de "Startnotitie voor de innovatieagenda 2019-2020 WIL-gemeenten" besproken en vastgesteld.

De startnotitie markeert de tussenstap die de gemeenten en WIL met elkaar willen nemen in het kader van de heroriëntatie op de taken binnen werk en inkomen, zoals gelegd bij de Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL).

De gemeenten die met elkaar samenwerken in WIL, streven naar een nieuwe manier om de samenwerking in te vullen. Als opdrachtgever van WIL streven de gemeenten naar ruimte voor experimenten, innovatie en lokaal maatwerk, terwijl zij tegelijkertijd hechten aan de voordelen van een gezamenlijke organisatie op dit terrein. Vanuit die achtergrond stelden de gemeenten vast dat het de voorkeur verdient om daarvoor een gezamenlijk ontwikkelingsproces op gang te brengen, waarin de gemeenten in de periode 2019-2020 samen met WIL lokale experimenten uitvoeren. De huidige opdracht, kaders en vormgeving van de GR blijven in deze periode in stand. Met het zo te starten ontwikkelingsproces wordt lerende wijs tot een nieuwe opzet gekomen van een innovatieve GR: een transformatieproces naar WIL 3.0. Als vorm van dit ontwikkelproces is gekozen voor de voorliggende innovatieagenda 2019-2020 WIL-Gemeenten. In deze innovatieagenda wordt het proces beschreven en de inhoudelijke hoofdlijn van de uit te voeren lokale plannen, als basis voor dit ontwikkelproces.

- *de innovatieagenda 2019-2020*

Deze rapportage bevat de uitgewerkte lokale voorstellen voor de innovatieagenda 2019-2020.

De door de gemeenten uitgewerkte voorstellen vormen antwoord op de WAT-vraag: welke kant willen de gemeenten op bij het uitvoeren van deze taken en op welke onderwerpen en op welke wijze wordt vernieuwing van de aanpak voorgestaan?

Bij het opstellen van de innovatieagenda is uitgegaan van de wensen van de vijf gemeenten voor vernieuwing en verandering bij de uitvoering van taken op het gebied van inkomen, werk en schuldhulpverlening. In deze uitwerking tekent zich de wens van de gemeenten af, om de dienstverlening aan eigen inwoners op het terrein van werk en inkomen meer lokaal uit te gaan voeren.

Aansluitend komt natuurlijk ook de HOE-vraag aan de orde. Dat is dan ook de vraag hoe gemeenten deze innovaties willen vormgeven, in het veranderingsproces bij de gemeenten zelf en van de in de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) ondergebrachte taken.

- *scenario's inzet Participatiebudget*

Parallel aan het opstellen van de innovatieagenda is door de gemeenten ook gevraagd om een advies en voorstel over de inzet van gemeentelijke re-integratiemiddelen, opgenomen in het Participatiebudget. [1] Daarbij speelt de wens om te komen tot een nieuwe afspraak over:

- een evenwichtige verdeling bij inzet en gebruik van deze middelen tussen de gemeenten;
- het vergroten van zeggenschap van de gemeenten op de inzet van deze middelen passend bij de lokale situatie;
- het verbeteren van de sturing en effectmeting van deze inzet;

[1] *Beide adviesrapporten zijn parallel van elkaar uitgewerkt. Daarbij is er voor gezorgd dat elk rapport volledig zelfstandig leesbaar blijft. De logische en inhoudelijke samenhang tussen beide rapporten maakt dat op enkele onderdelen de teksten elkaar soms iets overlappen.*

- de gezamenlijke wensen tot doorontwikkeling van WIL in een veranderingsproces dat past bij de actuele vragen van gemeenten binnen dit domein.

- *de omslag: van experimenteer- naar transformatieprogramma*

In deze rapportage wordt de context van het opstellen van de innovatieagenda toegelicht. Daarmee wordt ook de bedoeling van deze agenda toegelicht. Het gaat hierbij om voorstellen om de aanpak en uitvoering te verfijnen en vernieuwen en daarmee te kijken naar 'wat beter werkt' om mensen te ondersteunen bij werk, participatie-ondersteuning en schuldhulpverlening. Daarin is sprake van een duidelijke beweging die vraagt de taken op het gebied van werk en inkomen steviger te verbinden met de uitvoering van overige taken binnen het sociaal domein en steviger te verbinden met een lokale uitvoeringscomponent.

De innovatieagenda is daarmee – zo blijkt ook uit de uitgewerkte voorstellen – feitelijk meer dan een experimenteerprogramma. Het is ook een transformatieprogramma waarmee de gemeenten de gewenste verandering in de aanpak en taakverdeling tussen WIL en de gemeenten inzetten. Het HOE wordt zo ook stapsgewijs gevormd. Daarmee is de inzet om via de praktijkweg en op een meer organische wijze het antwoord te geven op de vraag welke taak en opdracht er voor WIL vanaf 2021 ligt, om de gemeenten bij verantwoordelijkheden op het gebied van werk en inkomen te ondersteunen.

- *te maken implementatieafspraken: aan de slag met de uitvoering*

Met het afronden van de WAT fase van deze Innovatieagenda start ook de fase om het HOE van dit programma verder concreet in te vullen. Dat zijn dan de uit dit programma voortvloeiende uitvoeringsafspraken die tussen de gemeenten en WIL gemaakt moeten worden om van deze agenda een succes te maken. In deze rapportage worden de hiervoor te maken procesafspraken toegelicht.

2. Aanpak uitwerking startnotitie Innovatieagenda 2019-2020 WIL-Gemeenten

- *Doel van de innovatieagenda*

Door de gemeenten is vastgesteld dat de dienstverlening aan inwoners op het terrein van werk en inkomen voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt meer lokaal uitgevoerd gaat worden. Dit is ook een belangrijk uitgangspunt van de visie Lekstroom Werkt 2020 die eerder door de gemeenten is vastgesteld. Een belangrijk recent markeringspunt hierbij is ook de door de gemeenten eind 2018/begin 2019 besproken en gezamenlijk vastgestelde "Startnotitie Innovatieagenda 2019-2020 WIL – Gemeenten".

Het meer lokaal uitvoeren van deze taken door de gemeenten sluit aan bij de gewenste integrale aanpak binnen het sociaal domein. Deze verschuiving in focus is er op gericht om de kansen bij het versterken van lokale netwerken voor deze doelgroepen beter te benutten.

Deze verandering in aanpak wensen de gemeenten te combineren met de voordelen van een gezamenlijke organisatie WIL. In de startnotitie is aangegeven dat "*hieraan in de komende twee jaar invulling wordt gegeven door de dienstverlening van WIL te combineren met vooraf afgesproken lokale experimenten die de gemeenten samen met WIL uitvoeren. Naast deze experimenten voert WIL dan de reguliere dienstverlening uit. De huidige opdracht, kaders en vormgeving van de GR blijven in deze periode in stand. Doel is om lerende wijs tot een nieuwe opzet te komen van een innovatieve GR in een gezamenlijk ontwikkelproces. Op basis van de opgedane ervaring wordt dan het nieuwe opdrachtgeverschap vormgegeven*".

- *Werkwijze opstellen innovatieagenda*

Bij het opstellen van een innovatieagenda 2019-2020 WIL-Gemeenten is als inzet genomen te komen tot zo concreet mogelijk benoemde voorstellen en aanpakken. Hierbij wordt het gewenste maatschappelijk resultaat voorop gezet, met hierbij de te realiseren doelen voor burgers en voor de samenleving. Vervolgens wordt gekeken welke afspraken nodig zijn om deze resultaten in de samenwerking tussen WIL en de gemeenten te realiseren. De WAT-vraag gaat zo bewust vooraf aan de HOE-vraag.

Het proces bij het opstellen van de innovatieagenda 2019-2020 is als volgt:

- Door de gemeentelijke beleidsmedewerkers zijn de concept-voorstellen voor uit te voeren lokale plannen uitgewerkt. Deze voorstellen zijn regionaal uitgewisseld, besproken en van een reflectie voorzien. Vervolgens zijn deze voorstellen door elke gemeente definitief gemaakt en ingediend. Dit zijn de gemeentelijke voorstellen zoals ook in deze rapportage zijn opgenomen.
- Deze gemeentelijke voorstellen zijn vervolgens regionaal bestuurlijk besproken in het overleg tussen de portefeuillehouders werk en inkomen van de vijf gemeenten ten behoeve van de onderlinge afstemming en voorbereiden van de bestuurlijke besluitvorming over deze innovatieagenda.
- De innovatieagenda wordt hierna afgerond in een definitief voorstel t.b.v. de bestuurlijke besluitvorming door de colleges van de vijf gemeenten, en aansluitend daarop de besluitvorming binnen de GR WIL.
- De innovatieagenda wordt na besluitvorming in de colleges ter informatie aangeboden aan de gemeenteraden.

3. Voorstellen per gemeenten: de rode draad

De voorstellen voor de innovatieagenda van de gemeenten Nieuwegein, Houten, IJsselstein, Lopik en Vijfheerenlanden zijn integraal opgenomen in de bijlage bij deze innovatieagenda. Gebundeld zijn dit de concrete voorstellen voor de innovatieagenda 2019-2020, waaraan de gemeenten samen met WIL willen werken.

Bij het uitwerken van voorstellen is gewerkt met een gemeenschappelijk ontwikkeld format bestaande uit de volgende te beantwoorden (kern)vragen:

- Wat willen we realiseren? Wat is er 'klaar' als de voorstellen uit de lokale werkplannen worden afgerond?
- Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat merkt de burger/samenleving hiervan?
- Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen realiseren?
- Wat is hiervoor nodig?
- Wat is de planning voor de uitvoering?

Deze vragen zijn zo uitgewerkt, omdat het innovatieprogramma aan kracht wint als het gericht is op het voor de burger te realiseren resultaat én de voorstellen voor het innovatieprogramma concreet zijn. De meer abstracte beleidsdoelen en visies vanuit de gemeenten worden hiermee vertaald naar het 'doe- en leefwereldniveau': wat wordt concreet gemist en wat wil de gemeente realiseren dat er nu niet is? We lichten hier de rode draad toe aan de hand van enkele kernpunten.

- *Aan de slag met de transformatie: van visie naar uitvoering en werken volgens de bedoeling*

Gemeenten willen experimenteren met een meer lokale uitvoering van werk en participatie. Dit willen wij doen door de aanpak van een lokaal werkteam dat integraal werkt binnen het sociaal domein, lokaal maatwerk en meer flexibiliteit biedt, samenhang heeft met de activiteiten van WIL en de verbinding versterkt met lokale netwerken, partners en werkgevers.

Gemeenten hebben al eerder het gewenste beleid ten aanzien van het sociaal domein en het domein werk en inkomen in visie en doelstellingen uitgewerkt. De gemeenten hebben eerder ook gezamenlijk 'Lekstroom Werkt 2020' vastgesteld. De ambitie is nu 'van transitie naar transformatie', zodat datgene gerealiseerd wordt dat werkelijk met de decentralisaties is beoogd. Het voorliggende document bevat een stevige vertaling van de voor de toekomst gewenste aanpak voor ondersteuning aan inwoners die (betaald of onbetaald) willen werken.

Oude paradigma	Nieuwe paradigma
Focus op betaald werk	Focus op betaald en onbetaald werk
Iedereen minimaal een startkwalificatie	Iedereen de best mogelijke startpositie
Motiveren door te verplichten of te verleiden	Gebruik maken van een breed scala aan methodes om gedragsverandering te realiseren
Voorkomen van verdringing	Werken moet je leren en initiatief geven we de ruimte
Betaald werk garanderen voor enkelen	Gelijke kansen voor mensen met een beperking
Mensen met een beperking werken apart	Mensen met en zonder beperking werken samen
Historisch gegroeide uitvoering	Uitvoering rondom leefwereld van inwoners en organisaties en faciliterende samenwerking in de regio

Ook op regionaal niveau bespraken wethouders/bestuurders eind 2018 de opgaven rond werk en inkomen en het sociaal domein breed, met als kern:

- Werk maken van de transformatie.
- Inzetten op preventie.
- Meer werken vanuit 'de bedoeling'.
- Experimenteerruimte bieden aan de uitvoering om 'wat nodig is ook werkelijk te doen'.
- Differentiatie van de dienstverlening, maatwerk bieden ('ongelijke gevallen ongelijk behandelen).
- Verkleinen van de ervaren afstand tussen gemeenten en de WIL.

In de uitgewerkte voorstellen komt tot uitdrukking hoe gemeenten dit concreet voor zich zien.

- *Ruimte voor lokale aanpak en sturing bij werkdienstverlening*

In de voorstellen voor de innovatieagenda komt ook sterk naar voren dat gemeenten meer ruimte willen voor het vormgeven van een lokale aanpak en lokale sturing op de uitvoering van de werkdienstverlening.

Gemeenten willen zelf bij de lokale situatie passende keuzen kunnen maken. Dat gaat dan om keuzen ten aanzien van verschillende prioriteiten, bijvoorbeeld in de aandacht voor specifieke doelgroepen. Gemeenten willen door meer sturing ook versnellen in het daadwerkelijk werken aan de transformatie binnen het sociaal domein. De gemeenten sturen op integraliteit. Door de onderdelen participatie en werk hierin beter te betrekken wordt het innovatievermogen en het innovatietempo binnen het sociaal domein vergroot.

Daarnaast willen gemeenten hun participatiemiddelen voor een deel ook anders inzetten, gelet op de veranderde samenstelling van het bijstandsbestand. Door het aantrekken van de economie is het aandeel werkfitte en kansrijke kandidaten in het bijstandsbestand succesvol gedaald. Het bevorderen van participatie en werk verschuift hiermee ook naar de groepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, waarvoor een andere aanpak nodig is. Dit gaat om een grotere aandacht voor participatie in brede zin. Bijvoorbeeld vrijwilligerswerk in combinatie met stapsgewijze ontwikkeling naar werk of parttime werk, waarbij ondersteuning meer moet worden gericht op (integraal) vraaggericht maatwerk en bij deze personen passend aanbod. De gemeenten hebben de afgelopen jaren voor dat deel van de doelgroep activiteiten ontwikkeld in het kader van Lekstroom Werkt. Die activiteiten lijken beter tot succes te kunnen worden gebracht in een lokale context. Overigens werken WIL en de gemeente hier nu ook al in samen.

Gemeenten willen daarover ook lokaal kunnen beslissen en zelf aan het stuur staan. Scherp gezegd: gemeenten willen ruimte voor lokale prioriteiten die kunnen afwijken van de gezamenlijke prioriteiten van de werkorganisatie WIL en de meerderheidsbesluitvorming binnen de GR. Kern hierbij is dat de aanpak, inzet van middelen en output meer aan moet sluiten bij wat de gemeenten zelf willen en aan prioriteiten stellen.

De wensen vanuit de gemeenten ten aanzien van de heroriëntatie op de taken van WIL volgen in zekere zin logisch uit de veranderde context:

- Nadat WIL is opgericht werd door de decentralisaties het speelveld voor de gemeenten ingrijpend veranderd. Gemeenten kregen er andere taken bij, waarbij integraal werken binnen een andere aanpak in het sociaal domein stevig op de (lokale) beleidsagenda is gekomen.
- Ook de arbeidsmarkt heeft zich in deze jaren sterk ontwikkeld, met als actuele situatie dat de kansen op werk door krapte zijn toegenomen en de gemakkelijk plaatsbare kandidaten sterk zijn afgenomen c.q. snel uitstromen. Het bestand binnen de bijstand en de voor deze mensen benodigde dienstverlening is hierdoor gewijzigd.
- Ook kwamen nieuwe groepen in de bijstand, met name statushouders, die aangepaste dienstverlening vragen om ze op de arbeidsmarkt een plek te geven. Daarnaast stelt de dienstverlening aan mensen met een arbeidsbeperking (nieuwe taak Participatiewet én overgang Wsw/opheffing PAUW) nieuwe eisen en vragen voor de uitvoering, waarbij de mogelijkheden van een meer fijnmazige en lokale aanpak (de lokale 'gunfactor') beter benut kunnen worden.

- *Transformeren is anders organiseren: regionaal én lokaal*

Het innovatieprogramma drukt ook goed uit dat de gemeenten een verandering willen in de opdracht van WIL en in de taakverdeling tussen WIL en de gemeenten. Gemeenten zijn – hoewel daarin tempoverschillen zijn – verder dan het stadium van eerste experimenten. De innovatieagenda heeft daardoor feitelijk ook een ander karakter: het is niet meer een experimenteeragenda met daarnaast de reguliere werkdienstverlening van WIL, maar een transformatieagenda. Het is belangrijk om dit te markeren omdat dit het karakter van de opgave bepaalt.

Het uitvoeren van het innovatieprogramma en het meer lokaal onderbrengen van de uitvoering van de werkdienstverlening is wenselijk om inhoud te geven aan de gewenste herstructurering van WIL. Er is gekozen voor een ontwikkelprogramma, omdat het niet goed werkbaar is deze verandering in een 'big bang' vorm te geven.

Maar het is ook een verandering van richting die zich niet meer zal omkeren. Het is dus voor een belangrijk deel een onomkeerbaar proces. Eenmaal ingezet is het niet goed denkbaar de verandering terug te draaien. En de verandering die wordt beoogd ontstaat in het proces.

De innovatieagenda is dus de veranderstrategie in de heroriëntatie op de opdracht van WIL en het intensiveren van de samenwerking tussen WIL en de gemeenten. Zo kan op een lerende manier met verder opgedane praktijkervaring gewerkt worden aan een nieuwe opzet en opdracht voor WIL en invulling van een lokale werkwijze die daarop aansluit.

Door de oprichting van WIL zijn voor de gemeenten voordelen gerealiseerd op het gezamenlijk uitvoeren van taken. Deze dragen bij aan efficiency, vermindering van kwetsbaarheid en een professionele uitvoering van specialistische taken die (blijvend) een betere oplossing biedt ten opzichte van de lokale uitvoering van deze taken. Tegelijkertijd wordt ervaren dat met name op het vlak van werk en participatie de afstand tussen de door WIL uitgevoerde activiteiten en de gemeenten groter is dan gewenst en dat – in combinatie met veranderende gemeentelijke taken en een veranderde context – daarin meer lokale aansturing en meer speelruimte nodig is.

- *Ruimte bieden voor (tempo)verschillen*

De vijf gemeenten verschillen onderling. Deze verschillen drukken zich ook uit in de wensen ten aanzien van de doorontwikkeling van WIL en wensen ten aanzien van de inhoud en vorm van de experimenten. Nieuwegein en Houten zetten stevig in op meer zelf doen en meer lokale aansturing. IJsselstein en Lopik stellen het gemeenschappelijke en het ontzorgen van deze specialistische gemeentelijke taken – waarvoor schaalgrootte nodig is – meer voorop. Vijfheerenlanden neemt door de recente herindeling en het voornemen om de uitvoering van taken bij WIL over te hevelen naar Avres een eigen positie in binnen het innovatieprogramma. Het innovatieprogramma moet (en kan) voor deze verschillen de ruimte bieden. Tegelijkertijd kan verwacht worden dat deze verschillen gradueel of mogelijk tijdsgebonden zijn. De gemeenschappelijkheid ten aanzien van het versterken van een lokale aanpak spreekt daarvoor helder uit alle ingediende voorstellen.

4. Impact innovatieagenda voor de organisatie Werk en Inkomen Lekstroom

- *Financiële aspecten, impactanalyse en transitieregime*

Bij het uitwerken van de innovatieagenda is het natuurlijk van belang goed na te gaan wat de effecten hierop zijn voor de opdracht en de organisatie van WIL. Dit betreft onder andere de weging van het totaal aan vragen van de gemeenten aan WIL voor capaciteit ten opzichte van de beschikbare mogelijkheden, de wijze waarop in deze periode de prestaties van WIL worden gemonitord en de beantwoording van soms ook zeer praktische vragen, als delen van taken waarvoor WIL nu de verantwoordelijkheid draagt worden uitgevoerd en overgenomen in lokale uitvoeringsvarianten.

Deze impact vloeit voort uit de inhoudelijk gewenste experimenten. Met WIL is in de startfase van het opstellen van deze innovatieagenda afgestemd dat deze impact het beste kan worden uitgewerkt nadat de experimentvoorstellen zijn geformuleerd.

Ook is met WIL en met de gemeenten afgestemd dat een zeer pragmatische aanpak zal worden gevolgd ten aanzien van de financiële impact van de innovatieagenda: namelijk dat eventueel extra benodigde middelen voor lokale experimenten ook lokaal (uit eigen middelen of uit het zogenaamde 'lokaal handgeld') worden gefinancierd.

Dat betekent ook dat elke gemeente zelf in eigen huis de afweging maakt voor het ter beschikking stellen van additionele middelen voor hun eigen lokale experimenten.

Voor de experimenten wordt ook een beroep gedaan op de inzet van capaciteit van WIL. Inzet van capaciteit van WIL moet dan in verhouding staan tot de huidige taken van WIL voor de gemeente(n) (reallocatie-principe). Meerkosten zijn dus lokale kosten.

- *Doorontwikkeling gezamenlijke werkorganisatie werk en inkomen*

Gemeenten wensen de slagvaardigheid en flexibiliteit van WIL te vergroten.

Het beeld is dat WIL doorontwikkeld kan worden, waarbij een gezamenlijke regionaal werkzame organisatie én aandacht voor lokaal werken wordt gecombineerd. Een gezamenlijke werkorganisatie borgt ook dat efficiency en stevigheid in plaats van de kwetsbaarheid van apart lokaal organiseren.

De wensen ten aanzien van de gezamenlijke organisatie gaan zowel over blijvend regionaal uit te voeren taken als over versterking van specifieke organisatiewaarden binnen de werkorganisatie WIL.

Ten aanzien van de taken gaat het dan onder andere om het behouden van een gezamenlijke regionale werkgeversbenadering, uitvoering van bovenregionale taken rondom werk, het behouden van expertise, de informatievoorziening werk en inkomen, het uitvoeren van registratieve taken en het voor burgers ter beschikking stellen van hoogwaardige professionele begeleiding voor inkomen en werk.

Bij de organisatieontwikkeling gaat het om: versterkte aandacht voor samenwerken, netwerkaanpak, flexibiliteit, afstemming, meebewegen, proactief zijn, transparantie, innovatief en vernieuwend werken, werken vanuit het klantperspectief en het integrale klantbeeld en werken aan en binnen de nieuw ontwikkelde methodieken in het sociaal domein.

Gemeenten willen vernieuwing en geen bezuiniging. Alle gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om goed en zorgvuldig te sturen op de inzet van financiële middelen. Bij geen van de gemeenten zijn besparingsdoelen op inzet van participatiemiddelen aan de orde. Beschikbare middelen kunnen dus worden ingezet. Bij enkele

gemeenten is ook sprake van (tijdelijke) beleidsintensivering vanuit lokale middelen, onder andere rondom het in ontwikkeling zijnde “Innovatieprogramma 2019-2020 WIL – Gemeenten”. Dit geeft ruimte om samen met de gemeenten deze transformatiekansen in te zetten en te benutten.

- *Participatiebudget*

Tussen de gemeenten en WIL speelt naast de wens voor de gemeenschappelijke innovatieagenda ook al enige tijd een discussie over de inzet van de gemeentelijke middelen uit het Participatiebudget. Omdat dit punt tegelijkertijd al enige tijd tussen de gemeenten speelt en er ook een besluit over nodig is hebben de gemeenten besloten parallel aan het opstellen van deze innovatieopdracht hiervoor een voorstel te ontwikkelen. Dit voorstel is inmiddels gereed en wordt gelijktijdig met de innovatieagenda aan de gemeenten voorgelegd, zodat in samenhang over deze twee voorstellen besloten kan worden.

5. Samenvattend advies

- *Bevindingen*

Met de uitwerking van lokale voorstellen voor de innovatieagenda wordt een belangrijke eerste fase afgerond. Gemeenten geven duidelijk aan welke wensen en verwachtingen zij hebben voor het door ontwikkelen van de werkdienstverlening. De WAT-vraag is zo beschreven en die staat nu vast. Het zijn voorstellen die passen bij de actuele context van verbrede gemeentelijke taken op het sociaal domein, de transformatieopgave en veranderingen die passen bij de veranderende samenstelling en prioritering om te werken aan werk en participatie voor mensen in de bijstand.

Op onderdelen bevatten de innovatievoorstellen ook uitwerkingen ten aanzien van de HOE-vraag. De uitwerking zal samen met de betrokken stakeholders voor een deel ook werkende weg verder plaats vinden. Dit vraagt ook verder gesprek en afstemming met WIL.

Het vastleggen van de lokale voorstellen in deze innovatieagenda is niet bedoeld om deze 'in beton te gieten'. Waar aanleiding is deze bij te stellen of accenten te verleggen moet daarvoor ruimte zijn. Het is immers een innovatieagenda. Vaststelling van de voorstellen moet er toe strekken dat de WAT-vraag die de gemeenten uitwerkten het kader vormt voor de gewenste transformatie en veranderopgave.

Naast de inhoud van de voorstellen gaat het ook om het gezamenlijk ontwikkelen, het samenwerken en het doorlopen van een leerlijn van alle betrokkenen. Dit aspect wordt in de verdere afspraken en in de aanpak voor de implementatie meegenomen en is belangrijk voor de uitvoeringsfase en bij de monitoring en sturing op de uitvoering van de experimenten. WIL en de gemeenten moeten daarin ook investeren. Verandering heeft tijd nodig, leidt tot bijsturing en ontwikkeling van methodieken en instrumenten en beoogt ook verandering in de samenwerking, cultuur en gedrag binnen de professionele uitvoering.

De gewenste verandering kan met dit innovatieprogramma goed worden gefaciliteerd. Maar het is daarvoor ook nodig het innovatieprogramma te zien als een transformatie: een stapsgewijze aanpak om de gekozen richting duurzaam door te zetten. Door middel van goede monitoring en een evaluatie aan het eind van de periode 2019-2020 wordt dit veranderingsproces gevolgd. Dit kan dan vervolgens de basis vormen voor het bijstellen van de opdracht aan WIL.

Ten aanzien van de veranderaanpak is er een zekere urgentie: urgentie op het beter realiseren van gewenste maatschappelijke doelstellingen, maar ook urgentie op het vormgeven van de verandering. Het bijsturen van de wijze van uitvoering van taken op het gebied van werk en inkomen en het versterken van samenhang met overige lokale taken binnen het sociaal domein is al een langere tijd een gesprekspunt tussen WIL en de gemeenten. Als een dergelijke gewenste verandering te lang op zich laat wachten ontstaat verzanding en vermoeidheid. De waarneming hierbij is dat de gemeenten en WIL door moeten pakken, een gezamenlijk beeld moeten uitlijnen voor de komende jaren en aan het concreet uitvoeren van deze veranderaanpak prioriteit moeten stellen.

Bijlage 1. Voorstel innovatieagenda Nieuwegein

1. Wat willen we realiseren? Wat is er 'klaar' als de innovatieagenda wordt afgerond?

De gemeente Nieuwegein werkt toe naar een brede toegang met integrale ondersteuning van inwoners voor participatie, schulden, WMO, jeugdhulp, wonen en medische zorg. In de Nieuwegeinse transformatieagenda sociaal domein wordt dit nader omschreven. Voor werk en inkomen krijgt dit vorm vanuit de programma's Meedoen naar Vermogen en Geldwijs. Meedoen naar Vermogen richt zich daarbij op het participeren naar vermogen in de samenleving. Geldwijs richt zich op het – vanuit gedragswetenschappelijke inzichten - ondersteunen bij financiële problemen. Het document dat hier voor u ligt, is een uitwerking hiervan.

We willen lokale ondersteuning op maat (zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig), samenwerking met partners (zoveel mogelijk multidisciplinair) en de inwoner zoveel als mogelijk de regie over het eigen leven geven of leren meer regie over zijn of haar eigen leven te voeren. Waarbij zoveel mogelijk uit wordt gegaan van de wat inwoners wel kunnen.

We willen tot nieuwe werkwijzen komen die beter aansluiten bij de leefwereld van inwoners. De vraag die wij ons daarbij ook moeten stellen is of maatwerk soms niet moet leiden tot nieuwe standaarden. Concreet betekent dit dat de komende jaren wordt ingezet op een lokale (wijkgerichte) aanpak. Er wordt gezamenlijk aan een vernieuwde methodiek gewerkt, passend bij de uitgangspunten voor de transformatie van het sociaal domein. Professionals worden daarvoor opgeleid in de wetenschappelijk onderbouwde werkmethodieken Krachtwerk en Mobility Mentoring.

Hiermee denken wij niet dat we ´klaar´ zijn eind 2020, verdere ontwikkeling is altijd nodig om te kunnen inspelen op de veranderende samenleving. Op basis van de ervaringen in de innovatieagenda gemeenten-WIL 2019-2020 willen we een toekomstbestendige opdracht aan WIL kunnen geven.

2. Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?

Zo veel mogelijk inwoners participeren naar vermogen in de samenleving. In betaald werk, parttime werk, garantiebaan, opleiding, werkleertraject, arbeidsmatige activering of als vrijwilliger. Zo veel mogelijk inwoners zijn financieel zelfredzaam. Zij hebben zoveel mogelijk regie over het eigen leven.

Daarnaast is ons doel versteviging van de onderlinge samenwerking tussen partners in de stad.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

We ontwikkelen een nieuwe werkwijze voor de ondersteuning van inwoners op het gebied van werk en financiële problemen. De afgelopen jaren zijn vanuit de programma's Meedoen naar vermogen en Geldwijs projecten en pilots gestart om de transformatie te maken naar een lokale (wijkgerichte) multidisciplinaire aanpak, langs wetenschappelijk onderbouwde werkmethodieken. Waarbij de focus ligt op doelmatigheid in plaats van rechtmatigheid.

In de innovatieagenda van WIL werken we aan een doorontwikkeling van deze initiatieven die de afgelopen jaren in gang zijn gezet. Het gaat om de volgende projecten en pilots:

Vanuit Meedoen naar Vermogen:

1. Ontwikkelen van het lokale werkteam
2. Doorontwikkelen van de Maatregelenmix Participatie

Vanuit Geldwijs:

3. Pilot Schuldenvrij en doorontwikkeling daarvan
4. De MAATwerkplaats
5. Verbeteren van ondersteuning bij financiële problemen, specifiek voor jongeren en werkende armen
6. Verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van inwoners die uitstromen uit de maatschappelijke opvang/beschermd wonen

In de bijlage bij deze Nieuwegeinse innovatieagenda zijn deze projecten nader beschreven.

4. Wat merkt de inwoner/samenleving hiervan?

Meer ondersteuning die past bij de mogelijkheden van inwoners, hulp in maatwerk, hulp aan meer doelgroepen dan nu. Zie de bijlage voor een nadere omschrijving.

5. Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen hebben gerealiseerd?

Voor alle pilots en projecten geldt dat we de resultaten monitoren en evalueren op basis van vooraf vastgestelde indicatoren.

Voor het werkteam: Eind 2018 zijn we gestart met een pilot werkteam, om op kleine schaal te ervaren wat werkt. De evaluatie van de pilot geeft informatie voor de inrichting van het definitieve werkteam, dat medio 2019 start. In het werkplan voor het werkteam 2020 beschrijven we op basis van welke indicatoren we gaan evalueren. Het gaat in grote lijnen om de effecten voor inwoners (uitstroom, participatieladder), de mate waarin integrale oplossingen zijn gevonden voor inwoners met meervoudige problematiek en om de versteviging van de samenwerking van professionals in het sociale domein. De projectleider van de gemeente neemt het initiatief voor het opstellen van de indicatoren.

Voor de maatregelenmix Participatie: we monitoren de deelname en resultaten van de verschillende (werkleer)trajecten. Op basis van de resultaten beoordelen we welke interventies we in de toekomst behouden en welke stoppen.

Pilot Schuldenvrij: IMpuls (Radboud MC) doet onderzoek naar de effecten van de nieuwe werkwijze en werkmethodieken. Daarnaast wordt de pilot ook op gemeentelijk niveau door ons geëvalueerd, dit gebeurt in Q3 van 2019 na afronding van de pilot.

MAATWERKplaats: In Q2 van 2019 wordt gestart met de werkplaats, samen met het Instituut voor Publieke Waarden wordt dan ook gekeken naar de indicatoren, belangrijk zullen daar in ieder geval in zijn: de bespaarde maatschappelijke kosten, de effecten voor inwoners (op casusniveau) en de uitgaven.

Projecten ter verbetering van financiële ondersteuning bij specifieke doelgroepen (jongeren en werkende armen): De indicatoren voor deze projecten worden vastgesteld wanneer plannen van aanpak hierover worden uitgevoerd (Q2 2019). De programmaleider neemt hiervoor het initiatief.

Verbeteren van financiële zelfredzaamheid van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang: In maart 2019 wordt gestart met een pilot waar naast Nieuwegein ook IJsselstein aan deelneemt. De monitoring en evaluatie van de resultaten vindt plaats op basis van de indicatoren en leerpunten zoals die zijn geformuleerd in het projectplan. Dit plan is begin dit jaar vastgesteld door de projectgroep.

Voor alle pilots en projecten geldt dat we de resultaten monitoren en evalueren op basis van vooraf vastgestelde indicatoren.

6. *Op welke punten is er sprake van een aangepaste werkwijze of methodiek in dit voorstel?*

- Lokaal en interdisciplinair werken
- Werken vanuit de bedoeling
- Meer maatwerk
- Uitgaan van wat iemand kan of kan leren
- Ontschotte inzet van middelen
- Gebruik van Krachtwerk en Mobility mentoring
- Meer preventie

7. *Wat is hier voor nodig?*

Professionals

- Professionals die flexibel kunnen schakelen (tussen WIL en het lokale team, zoals het werkteam en de Pilot Schuldenvrij) en die de ruimte hebben om vraaggericht maatwerk te leveren voor de inwoner.
- Werken volgens de nieuwe werkwijze binnen de pilots, ook als dit in afwijking is van huidige werkwijze.
- Dedicated professionals die zo veel mogelijk uitsluitend voor 1 gemeente werken, in ons geval Nieuwegein. Voordeel hiervan is dat de lokale sociale kaart volledig bekend is, de bereikbaarheid voor andere professionals groter, én er tijd is om ook bij WIL aanwezig te zijn en te schakelen met collega's binnen WIL

WIL

- Stimuleren van medewerkers voor inzetten maatregelenmix en ander alternatief aanbod (MAATWERKplaats) dat gefaciliteerd wordt door de gemeente Nieuwegein.
- Deelname aan trainingen methodisch werken zoals Krachtwerk
- Duidelijkheid over de verdeelsleutel en inzet rondom werk, schuldhulpverlening en uitvoering minimabeleid. Helderheid op dit thema is nodig voor het bepalen hoeveel WIL kan inzetten in de

verschillende gemeenten als het gaat om lokaal en wijkgericht werken, welke caseload daarbij passend is en of dit past binnen de huidige budgetten van WIL.

Gemeente Nieuwegein

- Eventuele fouten zien we als leerpunten. Dit is inherent aan pilots, we rekenen hier medewerkers niet op af.
- Nieuwegein stuurt medewerkers van WIL die deelnemen aan de pilots en projecten op inhoud aan; hiërarchische aansturing valt onder verantwoordelijkheid van WIL. Ontwikkelingen bij zowel de pilots als bij WIL kunnen bredere consequenties hebben voor het werk. Het is daarom essentieel dat WIL en gemeente wederzijds bij nieuwe ontwikkelingen samen optrekken en vooraf afstemmen
- De innovatieagenda wordt gedekt uit de gemeentelijke transformatieagenda Sociaal Domein, Participatiebudget (lokaal handgeld en reguliere inzet personeel van WIL) en WMO-budget. Voor zowel 2018 als 2019 is voor de financiering van de pilots en projecten extra budget door de gemeente Nieuwegein beschikbaar gesteld. Voor het programma Geldwijs gaat het om een bedrag van circa €150.000.

8. Wat is de planning voor de uitvoering van de innovatieagenda?

De uitvoering loopt voor een groot deel al. In de eerste helft van 2019 werken we dit verder uit in samenwerking met WIL.

Programma Meedoen naar Vermogen

- Vanaf medio 2019 gaat het definitieve werkteam van start. Aan het werkteam worden gefaseerd alle klantgroepen van WIL toegevoegd met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat naast klantgroep 2 en 4, om het algemeen bestand, jongeren, Wsw-medewerkers, klantgroep 3+ en 3..
  In het tweede kwartaal van 2019 maken we hier met WIL afspraken over. Deze leggen we vast in het lokale werkplan.
- De maatregelenmix Participatie is vanaf 2018 grotendeels beschikbaar voor alle inwoners van de Lekstroom en wordt gefinancierd uit het lokale handgeld van de woongemeente. Het werkteam Nieuwegein beslist over inzet voor Nieuwegeinse inwoners.

Programma Geldwijs

- Pilot Schuldenvrij: voorbereidingen gestart eind 2017. Instroom inwoners in de pilot vanaf de zomer van 2018. Pilot loopt tot september 2019. De onderzoeksperiode van IMpuls loopt tot mei 2019. De evaluatie van de pilot is in Q3 van 2019 afgerond. Dan is ook bekend hoe de verdere uitrol eruit gaat zien.
- MAATWERKplaats: Project start in april 2019. Verwachtte looptijd van het project is één jaar. Daarna wordt gekeken of en hoe het project verder vorm krijgt.
- Projecten ter verbetering financiële ondersteuning specifieke doelgroepen: start uitrol in Q2 2019.
- Verbeteren van financiële zelfredzaamheid van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang: Pilot start in maart 2019. Doorlooptijd van de pilot is afhankelijk van de snelheid van uitstroom van de inwoners. Pilot wordt tussentijds gemonitord. Evaluatie vindt plaats nadat 20 inwoners door middel van deze pilot zijn uitgestroomd.

9. Bijlage bij voorstel Innovatieprogramma gemeente Nieuwegein

Aanleiding

De gemeente Nieuwegein werkt toe naar een brede toegang met integrale ondersteuning van inwoners voor participatie, schulden, Wmo, jeugdhulp, wonen en medische zorg. In de Nieuwegeinse transformatieagenda sociaal domein wordt dit nader beschreven. Het document dat hier voor u ligt, is een uitwerking hiervan.
De brede toegang gaan we waar dat kan dichtbij inwoners in de wijk organiseren. De ondersteuning sluit aan bij wat inwoners nodig hebben om zoveel mogelijk regie over hun leven te houden of te krijgen. In de brede toegang werken professionals samen vanuit verzamelde deskundigheden en vanuit hetzelfde methodische kader Krachtwerk, waardoor alle professionals één taal spreken.

WIL is een belangrijke speler in de brede toegang, voor ondersteuning bij werk, inkomen en schulden. Andere spelers zijn onder meer Geynwijs, huisartsen, en (zorg-)woningtoewijzing.
Op het domein Werk en meedoen naar vermogen is het doel van de gemeente het vergroten van de kansen voor inwoners om betaald of onbetaald te werken, op grond van wat zij kunnen of kunnen leren. Bij een werkgever, een werkleerplek, een beschutte werkomgeving of als vrijwilliger.
Op het domein armoede en schulden (Geldwijs) is het doel te voorkomen dat inwoners in armoede of problematische schulden terecht komen, het snel signaleren en oppakken van armoede- en schuldenproblematiek en effectieve en laagdrempelige ondersteuning bij financiële problemen.

Heroriëntatie opdracht WIL

De gemeenten die met elkaar samenwerken in WIL, streven naar een nieuwe manier om die samenwerking in te vullen. Als opdrachtgever van WIL streven wij naar lokaal maatwerk en ruimte om te innoveren, terwijl wij tegelijkertijd hechten aan de voordelen van een gezamenlijke organisatie op dit terrein. In een heroriëntatie op het opdrachtgeverschap geven de gemeenten hieraan invulling door in de komende twee jaar de dienstverlening van WIL te combineren met een vooraf afgesproken lokale innovatieagenda die de gemeenten samen met WIL uitvoeren.
We monitoren de resultaten. Eind 2020 wordt de balans van dit gezamenlijke ontwikkelproces opgemaakt en wordt op basis van de opgedane ervaring het nieuwe opdrachtgeverschap vormgegeven.

Uitgangspunten

Voor de lokale innovatieagenda hanteert de gemeente Nieuwegein de volgende uitgangspunten:

- We gaan uit van wat een inwoner kan of kan leren
- Ondersteuning bij werk en inkomens- en schuldenproblematiek bieden we in maatwerk, passend bij wat de inwoner nodig heeft
- We werken toe naar een integrale aanpak voor alle doelgroepen, ongeacht de wettelijke regeling waar inwoners onder vallen
- We sluiten aan bij de leefwereld van inwoners in plaats van de systeemwereld. Daarbij werken we zoveel mogelijk vanuit doelmatigheid in plaats van rechtmatigheid
- We werken volgens de bedoeling; we geven professionals experimenteerruimte om af te wijken van huidige regels en werkprocessen. Met WIL maken we afspraken over de werkwijze.

De lokale innovatieagenda

Vanuit de gemeente Nieuwegein werken we in 2019 en 2020 aan:

1. Het doorontwikkelen van ons lokale werkteam

2. Maatregelenmix Participatie
3. Pilot Schuldenvrij en doorontwikkeling daarvan
4. De MAATwerkplaats
5. Verbeteren van ondersteuning bij financiële problemen, specifiek voor jongeren en werkende armen
6. Verbeteren van financiële zelfredzaamheid van inwoners die uitstromen uit de maatschappelijke opvang/beschermd wonen

Innovatie Meedoen naar Vermogen

Ad 1. Het doorontwikkelen van ons lokale werkteam
Op 1 oktober 2018 is de pilot lokaal werkteam gestart. Het doel is leren van een gezamenlijke integrale inzet op het ondersteunen van 100 inwoners naar betaald werk, onbetaald werk of arbeidsmatige activering. In de startnotitie lokaal werkteam is omschreven hoe de pilot er uit ziet, wat de uitgangspunten zijn en wie betrokken zijn in de vaste en flexibele schil. Medewerkers werken deels in het werkteam en deels bij hun moederorganisatie. Belangrijke factor is de kruisbestuiving tussen professionals vanuit verschillende organisaties (o.a. WIL, Geynwijs, Vitras, zorgaanbieders). En daarnaast het samenspel van lokale eigenheid in het Werkteam met regionale expertise en massa binnen WIL en de arbeidsmarktregio Utrecht.

Doorontwikkeling
Aan de hand van de leerervaringen van de pilot geven we het lokale werkteam in 2019 verder vorm. Daarmee is het feitelijk geen pilot meer, maar een structureel onderdeel van de brede toegang, die verder doorontwikkeld wordt. We werken in het werkteam toe naar ondersteuning naar (on)betaald werk van alle inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt of een beperking. Gefaseerd worden in het lokale werkteam steeds meer klantgroepen en werkgevers ondersteund. Het gaat om klantgroep 2, statushouders, algemeen bestand, klantgroep 3 (zonder indicatie) en 3+ (met indicatie voor garantiebaan of beschut werken), jongeren, participatie van nuggers, arbeidsmatige activering en werkgeversbenadering. In de toekomst kunnen daar nieuwe doelgroepen bij komen, zoals inwoners uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, waarvoor de gemeente vanaf 2021 verantwoordelijk is.
Met UWV werken we samen in de flexibele schil van het werkteam.
We willen in het eerste kwartaal van 2019 nadere afspraken maken met WIL over de samenwerking in het werkteam, de beschikbaarheid van werkcoaches voor het werkteam en de fasering waarin klantgroepen vanuit WIL in het werkteam worden ondersteund.
Het living lab voor participatie, waar vastgelopen casussen worden besproken en ‘los getrokken’, maakt vanaf 2019 onderdeel uit van de flexibele schil van het werkteam.
Het lokale werkteam, inclusief de teamleider, maakt vanaf 2019 onderdeel uit van de gemeentelijke afdeling Geynwijs. Een van de kernmerken van het lokale werkteam is dat het ook in de toekomst proactief zal blijven inspelen op ontwikkelingen in de samenleving en het sociale domein.

Wsw
De Wsw-medewerkers die wonen in Nieuwegein zijn vanaf 1 januari 2019 in dienst van de gemeente Nieuwegein. Zij worden ondersteund in hun ontwikkeling door trajectbegeleiders van WIL in het lokale werkteam.
De teamleider van het werkteam is leidinggevende van de Wsw-medewerkers en stuurt de trajectbegeleiders functioneel aan. De hiërarchische aansturing van de trajectbegeleiders, regionale afstemming en backofficetaken zijn belegd bij WIL. In de DVO Wsw is vastgelegd wie welke taken en bevoegdheden heeft. Vanaf 2019 zullen gemeente en WIL hier in de praktijk samen handen en voeten aan geven.

Randvoorwaarde
De verdeling in functionele en hiërarchische bevoegdheden tussen werkteam (gemeente) en WIL heeft ruime aandacht nodig in de praktijk van het werkteam. De keuze voor deze verdeling heeft een reden. Enerzijds komt het tegemoet aan de wens van het college om lokaal te sturen op de *integrale* ondersteuning van onze inwoners in de brede toegang. Anderzijds wil het college de expertise en efficiency van de regionale samenwerking binnen WIL behouden. Het is essentieel dat de teamleider en programmaleider van het werkteam, de medewerkers van het werkteam en de (project)leiding van WIL hier goed samen in optrekken. Zij moeten werkbare afspraken maken over zaken als caseloads, projecten, werkwijze, methodieken, aanspreken van medewerkers, registratie en monitoring. In de komende periode van 2 jaar van ontwikkelen van het werkteam moet de praktijk uitwijzen hoe we dit evenwicht zo kunnen organiseren dat het stabiel en toekomstbestendig is, ten bate van inwoners.

Ad 2. Maatregelenmix Participatie
Wij willen voor inwoners de kans vergroten om zich te ontwikkelen en werk te vinden, uitgaande van wat zij kunnen of kunnen leren. De afgelopen jaren hebben we initiatieven gestimuleerd bij ondernemers en zorgaanbieders voor (werkleer)trajecten ter voorbereiding op de stap naar betaald werk. Ook zijn voorbereidingen getroffen om de traditionele arbeidsmatige dagbesteding te transformeren naar arbeidsmatige activering, gericht op de ontwikkeling van inwoners met een beperking. De komende jaren breiden we het palet uit aan mogelijkheden voor werk(leer)trajecten en voortrajecten. We sluiten daarbij aan bij de vraag van inwoners en leveren maatwerk. Voorbeelden zijn jobcoaching, individuele maatwerk trajecten (o.a. certificaten, training), werkleertrajecten (o.a. Ambachtsschool, Groene Bouwhekken, WederX, La CaZa, Natuurkwartier), Droomstatus en GT trajecten voor statushouders, Project 50plus, IPS, lifecoach en participatiecoach klantgroep 4.
Deze maatregelenmix voor participatie is voor een deel vrij toegankelijk voor alle inwoners van Nieuwegein die ondersteuning nodig hebben bij (on)betaald werk en arbeidsmatige activering. Daarnaast kan het worden ingezet door professionals in het werkteam, WIL en Geynwijs.
De maatregelenmix staat ook open voor inwoners uit de andere Lekstroomgemeenten. Met gemeenten en WIL zijn afspraken gemaakt over onderlinge verrekening van de kosten. Dit is een onderdeel van de projectcoördinatie die bij WIL is belegd.
Dekking van de maatregelenmix participatie voor Nieuwegeinse inwoners ligt bij het lokale handgeld Participatiebudget van WIL en WMO-budget voor arbeidsmatige activering.

Afspraken P-budget
In de zienswijze op de kaderbrief 2019 heeft de gemeente Nieuwegein aangegeven nieuwe afspraken te willen maken over de inbreng van P-budget bij WIL en het deel dat WIL beschikbaar stelt via het lokale werkteam. Aan deze wens is in 2019 voor een deel tegemoet gekomen, door ongeveer een derde deel van het totale Participatiebudget bij WIL vrij te spelen als lokaal handgeld voor de gemeenten. Ongeveer twee derde deel van het totale Participatiebudget blijft in 2019 in solidariteit ingezet binnen de basisdienstverlening van WIL.
De gemeenten en WIL hebben daarnaast voorbereidingen getroffen voor een voorstel voor een andere inzet van gemeentelijk Participatiebudget binnen WIL vanaf 2020. Dit voorstel wordt parallel aan het voorstel van de innovatieagenda voorgelegd aan de colleges.

Projecten en pilots Geldwijs

Ad 3. Pilot schuldenvrij en doorontwikkeling daarvan
De voorbereidingen voor de Pilot Schuldenvrij zijn eind 2017 gestart. De pilot is een goed voorbeeld van hoe wij binnen Nieuwegein op termijn de ondersteuning voor kwetsbare inwoners willen vormgeven: vraaggericht vanuit een (wetenschappelijk) methodisch kader in een multidisciplinaire setting. Begin 2018 zijn vier medewerkers van WIL getraind en gecoacht in werkmethodieken Krachtwerk en Mobility Mentoring. Zij zijn afkomstig van verschillende afdelingen en werken in deze pilot samen met maatschappelijk werk en sociaal raadslieden van Santé Partners in deze pilot. Hierdoor ontstaat een multidisciplinair samengesteld team dat naast het delen van kennis ervoor zorgt dat alle mogelijke vragen van de inwoners binnen het team opgelost kunnen worden.
Vanaf de zomer van 2018 worden 15 inwoners begeleid. De pilot loopt tot september 2019. De gemeente heeft afspraken gemaakt met WIL over de inzet van de medewerkers van WIL. Zo worden alle opleidings- en coachingskosten betaald door de gemeente Nieuwegein en wordt WIL financieel gecompenseerd voor de ureninzet vanuit WIL. Gezamenlijk komt dit neer op een investering vanuit de gemeente Nieuwegein voor de hele pilot van ongeveer €100.000. Bij de doorontwikkeling van de pilot willen we kijken naar hoe we de schuldhulpverleningsconsulenten die werkzaam zijn voor Nieuwegein kunnen opleiden in de twee werkmethodieken en goed kunnen laten aansluiten op het sociaal wijkteam Geynwijs.

Ad 4. MAATWERKplaats
Een belangrijk uitgangspunt binnen het programma Geldwijs en binnen de Transformatieagenda sociaal domein is de verschuiving van de focus op rechtmatigheid naar de focus op doelmatigheid. In Nieuwegein willen wij voorkomen dat casussen vastlopen op rechtmatigheidskwesties die leiden tot (hoge) maatschappelijke kosten. Denk hierbij aan het voorbeeld van het onvolledig ingevulde formulier.

Om dit op casusniveau te doorbreken, wordt in 2019 gestart met de MAATwerkplaats. In deze werkplaats kunnen professionals casussen inbrengen die vastlopen. De professionals in deze werkplaats werken deze casus uit volgens de waardendriehoek van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) en zorgen daarmee dat diezelfde dag het probleem wordt opgelost.

Uit onderzoek van het IPW blijkt dat veel van deze casussen vastlopen op inkomensproblematiek, met als effect (hoge) maatschappelijke kosten. Daarom vragen wij aan WIL dat ook zij de focus verleggen van rechtmatigheid naar doelmatigheid: doen wat nodig is zonder daarbij het wettelijk kader los te laten. De MAATwerkplaats is daarmee een eerste stap in deze focusverschuiving

In 2018 zijn de eerste voorbereidingen voor de MAATWERKplaats gestart. Samen met o.a. de woningbouwverenigingen, sociaal raadslieden, consulenten etc. wordt een team van professionals samengebracht dat een vastgelopen casus kan inbrengen om gezamenlijk dezelfde dag tot een oplossing te komen. Dit doen zij door middel van een methodisch kader dat is ontwikkeld door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW). Vanuit WIL participeren vier medewerkers in deze werkplaats. Per casus wordt gekeken welke professionals aan moeten sluiten. Met WIL zijn al afspraken gemaakt over de inzet van de professionals, dat is een eenmalige training van twee dagen en het bijwonen van een overleg op casusniveau. De tweedaagse training wordt door de gemeente Nieuwegein betaald. Daarnaast zorgt de gemeente Nieuwegein dat er €50.000 budget beschikbaar is waar beslissingen die geld kosten uit betaald kunnen worden. De pilot start in het voorjaar van 2019.

Ad.5 Ondersteuning specifieke doelgroepen
Daarnaast wordt gewerkt aan specifieke ondersteuning voor bepaalde doelgroepen.
Zo werken we aan een nieuwe aanpak voor jongeren met schulden (18 tot en met 27 jaar) en een aanpak gericht op werkende armen (zzp'ers, werknemers met schulden en werknemers met een laag inkomen). Wij willen de ondersteuning aan deze groepen verbeteren zodat per inwoner een passende oplossing wordt gevonden (maatwerk). We ontwikkelen hiervoor meerdere interventies. Daarnaast geeft dit ook de mogelijkheid om sneller op- en af te schalen wanneer dat nodig is. De rol van WIL in deze is vooral meedenken voor een nieuwe aanpak een aan te sluiten op het nieuwe aanbod dat door de gemeente Nieuwegein ontwikkeld wordt.

Verbeteren van ondersteuning aan jongeren met schulden (18 t/m 27 jaar):
Steeds meer jongeren tussen de 18 en de 27 jaar hebben – om verschillende redenen – schulden. WIL wil deze jongeren nu vaak wel helpen, maar kan dat niet doen door het treffen van een schuldregeling. Vaak komen zij niet voor schuldsanering in aanmerking omdat er bijvoorbeeld sprake is van niet-saneerbare boetes of omdat de jongere geen of te weinig inkomen heeft om een regeling te treffen. In Nieuwegein willen wij verschillende interventies voor deze doelgroep ontwikkelen en inzetten, om zo te voorkomen dat jongeren met een achterstand (geen startkwalificatie of steeds hoger oplopende schulden) beginnen. Wij willen kijken op welke wijze deze doelgroep beter ondersteund kan worden, en verwachten van WIL samenwerking hierbij. Daarnaast is in deze de samenwerking met andere partners, zoals scholen, het werkteam en het Jongerenloket van groot belang.

Verbeteren ondersteuning werkende armen met schulden (zzp'ers en werknemers):
Steeds vaker zien we dat werkenden (zowel zzp'ers als werknemers) schulden hebben. Deze doelgroep is lastiger te bereiken omdat ze niet vanzelfsprekend ondersteuning vanuit de gemeente ontvangen. In 2019 maken we een plan van aanpak om deze doelgroep enerzijds beter te bereiken en anderzijds beter te ondersteunen. Dit willen wij bijvoorbeeld doen door de awareness bij werkgevers over deze problematiek te vergroten. Naast WIL zijn andere belangrijke partners hierin bijvoorbeeld banken en initiatieven die zich specifiek op deze doelgroep richten.

Ad 6. Verbeteren uitstroom uit de Maatschappelijke Opvang
Als laatste zien we ook dat inwoners nu vaak niet tijdig kunnen uitstromen vanuit de Maatschappelijke Opvang (MO) door huurschulden. Veelal worden zij bij uitstroom gedwongen gebruik te maken van bewindvoering en zijn de eerste verhuurnota en kosten voor de inrichting niet geregeld. Om de financiële zelfredzaamheid van de uitstromers te verbeteren en de uitstroom vanuit de MO beter op gang te laten komen, wordt vanaf het voorjaar van 2019 gewerkt met de Pilot Uitstroom. De cliënten die door middel van deze pilot uitstromen worden bij aanmelding bij het Vierde Huis ook aangemeld voor ondersteuning bij WIL. WIL werkt dan samen met de cliënt aan een budgetplan. Dit plan is integraal onderdeel van de begeleidingsovereenkomst die door de cliënt wordt ondertekend. Door de inzet van WIL al eerder in het proces plaats te laten vinden (tijdens de verblijfperiode in de instelling in plaats van pas bij uitstroom), denken wij inwoners beter te kunnen ondersteunen en sneller uit te kunnen laten stromen. Wij verwachten daarom ook niet dat de medewerkers van WIL extra tijd hiermee kwijt zijn, dit wordt goed gemonitord in de pilot. Naast de gemeente Nieuwegein doet ook de gemeente IJsselstein mee aan deze pilot.

De pilot is een goed voorbeeld van de richting waarin Nieuwegein wil ontwikkelen: ondersteuning op maat (zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig), samenwerking met partners (zoveel mogelijk multidisciplinair) en de inwoner zoveel als mogelijk de eigen regie over het eigen leven geven of leren meer regie over zijn of haar eigen leven te voeren.

Tot slot

Sturing en uitvoering: lokaal versus regionaal
De ontwikkeling naar een integrale lokale aanpak in het sociale domein brengt met zich mee dat we nader moeten bekijken welke taken op het gebied van werk en inkomen waar het beste belegd kunnen worden. De Lekstroomgemeenten kunnen daarbij onderling verschillen in uitvoering, beleid en ambities. In de komende periode van 2 jaar innoveren zal de praktijk uitwijzen wat het beste werkt.
De gemeente Nieuwegein komt vooralsnog tot de volgende verdeling in 'regionaal versus lokaal'.

Taken ´werk´
Strategisch beleid en sturing op een integrale uitvoering in het lokale werkteam en in de maatregelenmix Participatie gebeurt onder aansturing van de gemeente.
Beleid en uitvoering op het gebied van werkgeversdienstverlening zien wij als een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en WIL. Deels is het een onderdeel van onze lokale aanpak in het werkteam, SROI en Economische Zaken, deels is het een onderdeel van de samenwerking met WIL in de Lekstroom en Arbeidsmarktregio Utrecht. Naar werkgevers toe willen we bij vacatures en jobcoaching zo veel mogelijk één gezicht en aanspreekpunt.
Er zijn ook taken die het beste gebundeld in WIL kunnen worden uitgevoerd. Dat geldt voor het faciliteren van de regionale samenwerking, de expertise van de Participatiewet en specifiek beleid. Snelle matches voor klantgroep 1 en nieuwe instroom blijven regionaal georganiseerd binnen WIL. Evenals backofficetaken voor werk en inkomen.

Taken ´armoede en schulden´
Voor het strategische beleid en de sturing op een integrale uitvoering op het gebied van armoede en schulden geldt ook dat dit gebeurt onder aansturing van de gemeente. Voor het opstellen van beleid is in de GR al vastgelegd dat dit een lokale aangelegenheid is. Ook voor schulden wil de gemeente op beleidsmatig niveau de regie.
De uitvoering van deze beleidsterreinen ziet de gemeente Nieuwegein als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en WIL. In de brede toegang willen we gaan werken in integrale sociale wijkteams waarbij consulenten die met inwoners werken, zoals schuldhulpverleningsconsulenten, op termijn onderdeel worden van het integrale sociaal wijkteam. Hierdoor gaan de medewerkers van WIL mee in hetzelfde methodische kader, waarbij de focus op doelmatigheid in plaats van rechtmatigheid ligt.

Naast deze taken zijn er ook taken binnen het armoede- en schuldenbeleid waarvan wij denken dat het grote voordelen heeft deze te beleggen bij WIL. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van de regionale samenwerking en het uitvoeren van backofficetaken. In 2019 en 2020 willen we hierover met WIL in gesprek.

Bijlage 2. Voorstel innovatieagenda Gemeente Houten

Aanleiding

In 2017 is geconstateerd dat het domein rondom Werk & Inkomen sterk is veranderd. Dit vraagt vanuit de gemeentes een andere opdracht aan WIL. Met alle veranderingen binnen het sociaal domein (decentralisatie, ontschot budget) lopen de gemeentes een proces door om te zien wat de nieuwe opdracht is aan WIL: WIL 3.0. Hieraan wordt via deze innovatieagenda een eerste invulling gegeven met betrekking tot het onderdeel werk.

In dit proces van de gemeentesecretarissen is afgesproken om een Innovatie-agenda op te stellen waarin op innoverende wijze in experimenten wordt gekeken naar de nieuwe kaders, opdracht en vormgeving van WIL. Dit moet eind 2020 na het uitvoeren van de innovatieagenda een nieuwe opdracht aan WIL opleveren. In dit document is de innovatieagenda, de inhoud van de innoverende experimenten waarin de nieuwe kaders, vormgeving en opdracht wordt ontdekt, te vinden van de gemeente Houten.

1. Wat willen we realiseren? Wat is er klaar als de Innovatieagenda 'wordt' afgerond?

De innovatieagenda van Houten maakt onderdeel uit van de in het collegeprogramma opgenomen ambitie om de dienstverlening op het gebied van werk en inkomen binnen vier jaar geheel te integreren binnen de totale (lokale) dienstverlening in het sociaal domein en bestaat uit 2 onderdelen; de doorontwikkeling van de Houtense Werktafel (HWT) en een pilot de Houtense Werkplaats (HWP). Doel is een integrale werkwijze binnen het sociaal domein waarbij het inwonersperspectief centraal staat. Dit komt tot uiting in zowel HWT als HWP. Hieronder beantwoorden we de vragen per onderdeel, zodat duidelijk wordt beschreven wat we daarin gaan doen en wat we daarin willen bereiken.

Houtense Werktafel (HWT)
De werkwijze van de HWT kenmerkt zich door de matchmaker die de begeleiding oppakt van bank tot baan[2]. De dienstverlening naar deze baan gaat om "aandacht, aandacht, aandacht". We willen realiseren dat iedereen dienstverlening krijgt volgens deze methode. Bij afronding van de innovatieagenda zijn onder regie van matchmakers minimaal 75 klanten begeleid van bank naar baan. Met baan bedoelen we daarbij alle passende vormen van participatie.

Houtense Werkplaats (HWP)
De werkwijze bij de HWP betreft een aanpak vanuit klantperspectief welke multidisciplinair en ontschot verleend wordt. De inwoner hoeft maar één keer zijn verhaal te vertellen en voert zelf regie op het gebied waarin hij/zij wordt geholpen. Er wordt geschakeld tussen de betrokken partijen over de problematiek en de benodigde inzet. Als de innovatieagenda wordt afgerond zijn 10 tot 20 klanten integraal geholpen, waarbij er multidisciplinair is/ samengewerkt.

[2] Bij baan wordt in dit voorstel de hoogst mogelijke vorm van participatie voor iemand bedoeld. Indien betaald werk niet mogelijk is kan dit (on)betaald werk, vrijwilligerswerk of dagbesteding betreffen.

Bij afronding van deze innovatieagenda wordt gebruik gemaakt van dienstverlening onder regie van 1 aanspreekpunt, waarin klantperspectief voorop staat en er integraal en in aanvulling op elkaar wordt gewerkt binnen het sociaal domein.

2. Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?

HWT
Binnen de HWT staat de dienstverlening aan de klant centraal. Iedere inwoner die wil en kan participeert naar vermogen. Het maatschappelijke doel is dus om iedereen te laten participeren in de maatschappij.

HWP
Binnen het HWP is het maatschappelijke doel om partners een gedeelde verantwoordelijkheid te laten dragen ten aanzien van het doelperspectief van de klant (waaronder participatie). De samenwerking met partners verloopt hierin integraal en in aanvulling op elkaar. Alle partijen in het sociaal domein versterken hierin elkaar waar dit mogelijk is.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

HWT
In de Houtense werktafel gaan we minimaal 75 mensen begeleiden op een nieuwe manier. Hierbij gaan we uit van de aanpak van “aandacht, aandacht, aandacht”. Hierbij heeft de matchmaker zowel contact met de klant als de werkgever.
Doordat de matchmaker de klant goed kent kan deze op zoek naar de best passende plek, het vervullen van de benodigde randvoorwaarden (stabiele situatie, reiskosten, kinderopvang) en kan er ook zorggedragen worden voor de benodigde (na)zorg bij de werkgever. Dit is nodig om de klant van bank naar betaald werk te begeleiden en de plaatsing duurzaam te maken en de relatie tussen klant en werkgever optimaal te benutten. Indien er geen sprake kan zijn van betaald werk, worden naar andere vormen van participatie gezocht. Hierbij worden mogelijkheden van parttime betaald aan het werk gaan ook bekeken. De 75 inwoners worden geselecteerd uit klantgroep 2 nadat er een klantenbestandsanalyse heeft plaatsgevonden. Er is sprake van een doorlopend aantal 75 (dit wordt dus aangevuld bij uitstroom).

HWP
Binnen de Houtense werkplaats worden 20 klanten totaal ontschot geholpen. De hulpvraag en het perspectief van de klant staan hierbij voorop. Er wordt integraal samengewerkt op gebied van Wmo, jeugd, en participatie. Hierbij is niet alleen sprake van een interne integrale aanpak, maar wordt ook integraal gewerkt met alle ketenpartners. Dit betekent dat de klant maar 1 keer zijn verhaal verteld en vanuit daar optimaal wordt geholpen. Hiervoor is al een kernteam samengesteld waarin belangrijke ketenpartners samenwerken als bijvoorbeeld het sociaal team, WIL en van Houten & co. In deze pilot wordt (vooralsnog) gewerkt met 10 tot 20 inwoners en vindt geen aanvulling plaats.

4. Wat merkt de inwoner/samenleving hiervan?

HWT
De aanpak van de Houtense werktafel kenmerkt zich door dienstverlening in de vorm van individueel maatwerk door één matchmaker vanaf het begin van het proces tot aan plaatsing (op betaald of onbetaald werk). De inwoner wordt hierdoor beter geholpen.

HWP
De HWP levert input op ten behoeve van de verdere vormgeving van onze dienstverlening en de benodigde vaardigheden van de betrokken professionals. De samenleving merkt dat dienstverlening integraler verloopt en in betere aansluiting op elkaar en dat de inwoner hierdoor dus beter en sneller wordt geholpen en meer naar eigen wens.

5. Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen realiseren?

HWT
Er wordt gemeten in hoeverre de aanpak van de HWT ("aandacht, individueel maatwerk en begeleiding vanaf begin tot aan plaatsing door 1 begeleider) voor de 75 klanten leidt tot een verhoging van de participatiegraad of(gehele of gedeeltelijke) uitstroom uit de uitkering waardoor op veel gebieden kosten worden bespaard.
Concreet zullen we meten:

- Het aantal mensen van de 75 (en meer door nieuwe instroom) dat uitstroomt uit de uitkering
- Het aantal mensen van de 75 dat parttime aan het werk gaat
- Het aantal publiek-private samenwerkingen dat ontstaat
- Een onderzoek naar de tevredenheid onder de klanten van HWT

We zullen deze cijfers vergelijken met de cijfers van WIL van klanten die niet de dienstverlening ontvangen vanuit 1 matchmaker volgens de methode van "aandacht, aandacht, aandacht". Bij de publiek-private samenwerkingen willen we een groei zien van het aantal. En bij een onderzoek naar de tevredenheid van de dienstverlening kunnen we het cijfer gebruiken uit het laatste KTO van WIL. Voor uitstroom is er moeilijk een vergelijking te maken, omdat de methode voor een deel dit jaar ook wordt ingezet en deze cijfers meetellen in de rapportages van WIL. We willen dit dus vergelijken met de uitstroom van 75 klanten van WIL die in het (focus)bestand zitten, maar niet de dienstverlening krijgen van de matchmaker. Op basis van groei in de cijfers hierin kunnen we meten of deze nieuwe methode succesvol is.

HWP
Daarnaast wordt door de Houtense werkplaats duidelijk hoe de dienstverlening er in de toekomst uit zou kunnen zien (integraal en multidisciplinair) en aan welke criteria de opdrachten die gegund worden aan onze ketenpartners moeten voldoen zodat deze aansluiten bij deze integrale en multidisciplinaire ambitie/werkwijze. Alle deelnemers aan de Houtense werkplaats hebben 1 aanspreekpunt en weten wie dat is, zowel op het gebied van Werk & Inkomen, Jeugd & Onderwijs als WMO.
Concreet meten we hierin:

- Een onderzoek naar tevredenheid over de dienstverlening onder de klanten van HWP
- Een onderzoek naar tevredenheid over de samenwerking onder de partijen die samenwerken in HWP

6. Op welke wijze is er sprake van een aangepaste werkwijze of methodiek in dit voorstel?

HWT
In de Houtense werktafel is er geen schot meer tussen werknemersdienstverlening (werkcoach) en werkgeversdienstverlening (accountmanager) of een persoon daartussen (matcher). Door middel van de matchmakers wordt de klant vanaf het begin tot aan het bereiken van de hoogste mogelijke

participatiegraad bediend (van bank tot baan). De matchmaker van de Houtense werktafel geeft de klant “aandacht, aandacht, aandacht”.
Er wordt geen indeling gemaakt op basis van belemmeringen maar op basis van capaciteiten (dynamische klantdiagnose), geluisterd naar de klant en zijn wens op het gebied van werk. Hierbij wordt er zoveel mogelijk gestreefd naar en gedacht aan betaald werk.
Er is specifiek aandacht voor statushouders en jongeren. Dit kan nog nader in/aangevuld worden indien de klantenbestandsanalyse nog andere focusgroepen oplevert. Het streven naar zicht op betaald werk wordt zo snel mogelijk voor de klant verzilverd en waar mogelijk duaal aangepakt. Dat wil zeggen dat ook kleine mogelijkheden van beperkt parttime werk worden benut.
Er wordt niet langer alleen maar gekeken naar fulltime werk of uitstroom naar betaald werk, maar alle mogelijkheden van werk worden zo snel mogelijk benut. De dienstverlening vindt volledig plaats vanuit het lokale werkteam in de gemeente. Hier is volledig zicht op. De projectleider en projectmedewerker van de HWT hebben hierbij ook toegang tot het systeem en kunnen de matchmakers voor een deel aan-/bijsturen voor goede kwaliteit van de dienstverlening.

De 75 mensen worden geselecteerd vanuit de klantbestandanalyse en zoals hierboven wordt benoemd verwachten we hierin vooral jongeren en statushouders te selecteren, maar de analyse kan ook andere klanten naar boven halen. Indien er uitstroom heeft plaatsgevonden worden nieuwe klanten geselecteerd uit het systeem of worden nieuwe aanmeldingen toegevoegd.

HWP
In de Houtense werkplaats wordt volledig ontschot en multidisciplinair en vanuit het inwonersperspectief gewerkt. De klant hoeft maar 1 keer zijn verhaal te vertellen en vanuit daar wordt de juiste expertise ingeroepen en de regie vanuit 1 regievoerder bewaakt. De klant wordt daarin zoveel mogelijk ontzorgd en geholpen op alle gebieden binnen het sociaal domein. Hierbij wordt samengewerkt met ketenpartners van Jeugd&Onderwijs, Werk&inkomen en Wmo. Er is sprake van een andere werkwijze in dat er tussen ketenpartners nauw wordt samengewerkt en informatie over de klant wordt gedeeld (hiervoor wordt vooraf toestemming gevraagd aan de klant). Er vinden overleggen plaats waarin de klanten worden besproken en waarin met elkaar wordt gedeeld (en waar mogelijk met klant erbij) wat goede vervolgstappen zijn om de klant te helpen, ontzorgen en meer mee te laten doen in de maatschappij.

De 10 tot 20 mensen worden aangedragen vanuit de verschillende ketenpartners. Er moet hierbij sprake zijn van multiproblematiek waarin de uitvoering aanloopt tegen problemen die niet alleen op 1 vlak of bij 1 partner opgelost kunnen worden. Een ander criteria waar de klant aan moet voldoen is dat deze nog onvoldoende participeert. Door het integraal bespreken van deze klanten moet de samenwerking verbeteren en moeten problemen integraal opgelost kunnen worden.

7. Wat is hiervoor nodig?

HWT
Voor de Houtense werktafel is personeel nodig dat volgens deze nieuwe werkwijze vanuit het inwonersperspectief kan werken. Dit moet personeel zijn dat in staat is om de mogelijkheden van een klant te zien, en daarnaast ook het gesprek met de werkgever kan voeren, inclusief de nazorg die nodig is om een klant op een baan te behouden. Dit personeel moet in staat zijn de methode “aandacht, aandacht, aandacht” en van bank tot baan zich goed eigen te maken en in te zetten voor de klant. Tevens dient de medewerker enthousiast en gemotiveerd te zijn om deze aanpak zich eigen te maken.

Dit personeel van WIL en gemeente Houten komen samen te werken in een team onder aansturing van een projectleider van de Houtense Werktafel. Hierbij is de huidige klantenindeling en caseload van WIL niet meer leidend, maar kunnen nieuwe analyses worden gemaakt (klantenbestandsanalyse en dynamische klantdiagnose naast het duaal inzetten van instrumentarium) waarop alle klanten moeten kunnen participeren.
Mensen met een te grote afstand bestaan hierbij niet meer. Dit vergt een andere mindset en manier van werken. Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar betaald werk voor iedereen. Hierbij worden veel meer de mogelijkheden benut van parttime werk. Indien iemand een aantal uur kan werken levert dit zowel maatschappelijke besparingen als besparing op uitkeringslasten op. We willen hier veel meer op focussen. Het personeel moet dit zich volledig eigen kunnen maken en hier ook naar kunnen en willen handelen. Affiniteit met zowel de klant als het bedienen en schakelen met (lokale) werkgevers is hierbij noodzakelijk.

Niet alleen de methodiek van “aandacht, aandacht, aandacht” en het zijn van 1 aanspreekpunt van bank tot en met gedurende de betaalde baan is benodigd. Het is ook nodig dat bestaande afspraken en kaders worden losgelaten. Er is participatiebudget nodig dat ingezet kan worden voor trajecten. Dit kunnen bijvoorbeeld trajecten zijn richting taal of op het gebied van werknemersvaardigheden. Hierbij staat maatwerk altijd voorop. Hiervoor willen we o.a. het lokaal handgeld en de experimenteerruimte gebruiken maar we willen ook kijken naar de mogelijkheid een deel van de focus op garantiebanen te verplaatsen naar deze klanten (een evenwichtige verdeling van het participatiebudget conform de verdeling van het ministerie).

Dat wil dus zeggen dat de werkcoaches van WIL die nu werken voor Houten (dedicated zijn) gaan werken volgens deze methode. Daarnaast willen we dat ook de jongerencoach en de accountmanager die beschikbaar zijn voor de gemeente Houten zich inzetten volgens deze methode. Hierbij willen we de beschikbare middelen van WIL voor trajecten kunnen inzetten.

Het betreft de middelen uit het lokaal handgeld, experimenteerbudget (wat overgebleven is) en een deel van de inzet van het p-budget, waardoor we als gemeente meer zeggenschap krijgen en minder naar het algemene, vaste deel gaat. Dit houdt in dat een minder groot deel van ons participatiebudget opgaat aan regionale, bovenregionale en vaste exploitatiekosten. Cofinanciering vanuit Houten voor deze pilot vindt verder plaats uit budgetten voor statushouders en algemene middelen.

HWP
Binnen de Houtense werkplaats is inzet nodig van personeel op operationeel en op tactisch niveau van WIL (naast de inzet van andere partijen zoals het Sociaal Team, UWV etc.). Deze moeten in staat zijn om breder regie te voeren dan alleen op het gebied van werk. Hierin zijn luisteren, buiten de (eigen) kaders denken en gericht zijn op samenwerken belangrijke kerncompetenties. Het geloven in de mogelijkheden en kansen van iemand staat hierin voorop (fasering en prioritering door de klant). In de pilot van de Houtense werkplaats is schakelen en bekend zijn met belangrijke ketenpartners van belang. Het werken vanuit de vraag van de klant is hierbij leidend en hierbij moet niet alleen het gesprek over werk & inkomen worden gevoerd. Het eigen belang en de doelstellingen van de eigen organisatie zijn niet leidend en de deelnemer wil deze ook in de eigen organisatie ter discussie stellen. Het is nodig om domein overstijgend te durven denken en handelen. Er is niet alleen een gesprek op het gebied van werk of (jeugd)problematiek, maar er wordt altijd integraal gezocht naar een passende oplossing vanuit het klantperspectief en met inspraak van de klant.

We verwachten dat binnen HWP iemand voor 1 dag per week werkzaam zal zijn van WIL. We verwachten dat dit in flexibiliteit kan verlopen met HWT en dat hier dus niet extra ingehuurd voor hoeft te worden.

Naast bovenstaande inzet in capaciteit van WIL vragen we om een aantal voorwaarden waarin we medewerking van WIL verwachten:

- *Toegang tot het klantenbestand van WIL en kennis van de bijstandspopulatie als voorwaarde.*
  Hiermee bedoelen we dat we toegang hebben tot het systeem en zo zelf een selectie kunnen maken. Daarnaast willen we een bestandsanalyse uitvoeren, omwille van de tweede voorwaarde te kunnen bereiken. Met deze bestandsanalyse kunnen we namelijk nieuwe instrumenten ontwikkelen.
- *Het doorontwikkelen van de huidige en nieuwe instrumenten.*
  We willen nieuwe instrumenten ontwikkelen in HWT. Dit vraagt van WIL dat we deze mogen ontwikkelen en breed kunnen inzetten binnen HWT. We vragen dat medewerkers van WIL deze ook inzetten en dat we ruimte hebben om deze te ontwikkelen.
- *Het verstevigen en uitbreiden van de ketensamenwerking.*
  We werken met verschillende partijen samen binnen HWT. Onder meer met van Houten&Co, Kom in de Keuken, Het brede bos. We vragen hierin dat we dit kunnen verstevigen en doorontwikkelen. Ook rondom minimaregelingen zal de samenwerking verder worden opgezocht (zie beschrijving HWP). We vragen hierin dat we deze ketensamenwerking kunnen uitbreiden.
- *Regievoering op het proces naar werk.*
  We willen binnen HWT de regie voeren op het proces naar werk voor de 75 klanten (en bij uitstroom ook voor de nieuwe instroom hier bovenop). Dit betekent dat wij hierin zeggenschap hebben over de stappen die gezet worden naar werk. Het is een belangrijke voorwaarde dat WIL de regie overdraagt aan ons voor het proces naar werk voor de klanten die participeren in HWT.

8. Wat is de planning voor de uitvoering van de innovatieagenda?

Vanaf 1 april wordt gestart met de Houtense werkplaats en de doorontwikkeling van de Houtense werktafel. De looptijd van de Houtense werkplaats is voor de inwoner 1 jaar (gefaseerde instroom van 10 tot 20 inwoners, start vanaf Q3 2019). De doorontwikkeling van de HWT is een continu proces.

Bijlage 3. Voorstel innovatieagenda IJsselstein

1. Wat willen we realiseren? Wat is er klaar als de Innovatieagenda 'wordt' afgerond?

IJsselstein wil de komende periode een Lokaalwerkteam ontwikkelen. Met dit Lokaalwerkteam willen we meer integrale dienstverlening aan inwoners gericht op arbeidsparticipatie. En willen we meer de lokale kracht benutten en samen met ondernemers en instellingen meer plekken realiseren en werk lokaal ontsluiten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De ontwikkeling van het Lokaalwerkteam past in de overkoepelende visie die de gemeente heeft op het sociaal domein. We willen komen tot een lokaal samenhangend en integraal ondersteuningsaanbod aan inwoners in het sociaal domein. Met als doel dat alle inwoners naar vermogen mee kunnen doen aan de samenleving. In principe geven we dit aanbod lokaal vorm dichtbij en aansluitend op de leefwereld van inwoners. Lokaal waar kan regionaal waar nodig.

We zijn tevreden indien er met het Lokaalwerkteam een goed functionerende netwerksamenwerking is ontstaan, waar professionals tevreden over zijn en die aantoonbaar leidt tot betere dienstverlening aan inwoners, er meer plaatsingsmogelijkheden en er meer lokale plaatsingen zijn gerealiseerd. De samenwerking in het Lokaalwerkteam de regionale dienstverlening verbindt aan de lokale dienstverlening op het gebied van werk.

2. Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?

- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nemen deel aan de samenleving, werken betaald of onbetaald. Bij voorkeur binnen zo regulier mogelijke settingen.
- We willen de uitvoering en dienstverlening op het gebied van arbeidsparticipatie meer vanuit en rondom de leefwereld van inwoners organiseren.
- Aanbod aan inwoners dat aansluit bij hun situatie, talenten en mogelijkheden.
- Vergroten van lokaal aanbod op het gebied van arbeidsparticipatie.
- Bevordering inclusief werkgeverschap ook binnen lokaal MKB.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan een Lokaalwerkteam opzetten als een netwerk-overleg waaraan alle relevante partijen deelnemen die een rol kunnen spelen (lokaal) in het toeleiden van mensen naar werk (betaald of onbetaald). In dit overleg worden casussen besproken en ingebracht. Bij deze casussen wordt de persoon en zijn situatie centraal gesteld bij het vinden van oplossingen. Er wordt niet gedacht vanuit het aanbod, maar vanuit kansen en mogelijkheden. Dit netwerkoverleg sluit aan bij het lokale sociaalteam en jeugdteam
Welke individuele casussen in het werkteam worden behandeld, ligt niet op voorhand vast. Het zal gaan om inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt waar een domein overstijgende aanpak nodig of gewenst is (meerdere partijen zijn betrokken) en/of waar een relatie ligt met andere aspecten in het sociaal domein. Van specifieke doelgroepen, zoals – naast Wsw- geïndiceerden – Vso/Pro -schoolverlaters en personen die vallen binnen de doelgroep voor nieuw beschut werk, ligt het voor de hand om hen in eerste aanleg integraal in het werkteam te bespreken. Daarnaast kunnen alle partijen in het werkteam zelf casussen aandragen die voor bespreking in het werkteam in

aanmerking komen. Op basis van praktijkervaringen kan de doelgroep verder worden verfijnd en kunnen werkafspraken hierover worden gedetailleerd en geformaliseerd.

Hiernaast wordt gestart met een netwerk overleg met ondernemers en partijen die een rol kunnen spelen in het ontsluiten van plekken voor de doelgroep. Dit overleg is gericht op het sluiten van maatschappelijke deals met lokale partijen. We willen lokale werkgevers meer betrekken rondom de duurzame inzetbaarheid van mensen uit de doelgroepen. Realiseren van reguliere plaatsingen, ook op parttime werk, met benutting van lokaal netwerk en lokale 'gunfactor'. voor lokale werkzoekende bij lokale werkgevers. Plaatsingen van mensen met een arbeidsbeperking en mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft hierbij prioriteit.

4. Wat merkt de inwoner/samenleving hiervan?

Voor de inwoner heeft het Lokaalwerkteam de volgende effecten:

- Meer mogelijkheden voor arbeidsparticipatie zijn voor hem of haar beschikbaar. Betere en meer integrale dienstverlening die beter aansluit op situatie, talenten en mogelijkheden van mensen.
- Meer mogelijkheden voor lokale arbeidsparticipatie, minder reizen
- Minder bureaucratie, aanbod van verschillende partijen is makkelijke beschikbaar, partijen stemmen dit zelf onderling af, inwoner wordt ontzorgd en heeft geen last van bestaande schotten.
- Dienstverlening meer lokaal en dichtbij
- Dienstverlening voor ondernemers ook meer lokaal, makkelijker toegankelijker en meer herkenbaar.

5. Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen realiseren?

Bij het beoordelen van het resultaat zijn de volgende zaken van belang:

- Het aantal besproken casussen in het lokaal werkteam en het resultaat hiervan.
- Indicatief moet bij minimaal 40 (vastgelopen) casussen het werkteam een rol spelen het plaatsen van een persoon op de juiste plek of juiste ondersteuning.
- Een toename van het aantal lokale plaatsingen op arbeidsparticipatie (specifiek voor inwoners van IJsselstein) een toename van het aantal lokale plekken.
- Een toename van het aantal nieuwe (meer generieke) afspraken (maatschappelijke deals) met organisaties en ondernemers over het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het kan hierbij ook gaan om meer convenantachtige afspraken met meerdere partijen tegelijkertijd.
- De waardering van professionals en organisaties/ondernemers van het Lokaalwerkteam, de mate waarin het bijdraagt aan het beter kunnen uitvoeren van hun functie.
- De mate waarin het Lokaalwerkteam bijdraagt aan het plaatsen van Wsw-werknemers op een passende en zo regulier mogelijke arbeidsplek.
- De mate en hoeveelheid lokaal uitgevoerde dienstverlening.

6. Op welke punten is er sprake van een aangepaste werkwijze of methodiek in dit voorstel?

Het vernieuwende van het Lokaalwerkteam zit in dat de inwoner centraal komt te staan en niet de regelingen of het aanbod. De regie op dienstverlening inzake arbeidsparticipatie wordt lokaal vorm gegeven en het aanbod van verschillenden partijen komt integraal beschikbaar. Nieuw is ook dat we meer de lokale kracht van de samenleving gaan gebruiken. Door meer directe regie van de gemeente kan regionale uitvoering beter aansluiten op lokale situatie en prioriteiten.

Er wordt een verbinding gelegd tussen de uitvoering op het gebied van de Participatiewet en de overige uitvoering in het sociaal domein, jeugd en Wmo. Ook op het gebied van arbeidsparticipatie wordt aangesloten bij de uitvoering van het sociaal team en het jeugdteam.

Het gaat om een nieuwe manier van kijken waarin de inwoner centraal staat en niet het aanbod en de systeemwereld. Het vraagt van betrokken professionals lef om soms buiten de gebaande kaders te denken en te handelen. Het uitgangspunt is om meer te werken volgens de bedoeling.

7. Wat is hiervoor nodig?

Het Lokaalwerkteam ontstaat niet vanzelf. Hiervoor is gemeentelijke regie en inzet nodig. Nodig is een gemeentelijk regisseur die de samenwerking opzet en faciliteert. De gemeente zorgt voor een kwartiermaker aanjager van het Lokaalwerkteam. Deze gaat het Lokaalwerkteam met alle betrokken partijen opzetten tot een goed werkende uitvoeringspraktijk. En verbind de aanwezige kennis en inzichten met elkaar en voegt deze op een creatieve manier samen tot een werkend geheel. De kwartiermaker stelt het werkplan op en legt afspraken vast en rapporteert hierover, is de regisseur van de uitvoering, trekker van de overleggen en bewaakt de afspraken. Uiteindelijk is de kwartiermaker ook verantwoordelijk voor het opstellen van het toekomstdocument over de borging van het Lokaal werkteam.

We gaan er vanuit dat deelnemende partijen hun deelname aan de samenwerking doen binnen de hun beschikbare middelen.

- Wat vraagt dit van WIL?

Van WIL vraagt dit specifiek voor IJsselsteinse inwoners/ondernemers werkende werkcoaches, Wsw trajectbegeleiders en accountmanagers die deelnemen aan het Lokaalwerkteam. In principe voeren deze professionals de opdracht en taken uit die zijn vanuit WIL hebben en zetten zij de instrumenten in die zij vanuit WIL beschikbaar hebben. Om dat Lopik en IJsselstein willen een gezamenlijke kwartiermaker gaan aanstellen. In het vanwege synergie gewenst dat professionals van WIL gekoppeld worden aan beide gemeenten.

Het vraagt van de functionarissen van WIL om zich te committeren aan een werkwijze waarin de inwoner centraal staat en meer vanuit de bedoeling te werken. Het vraagt ook om meer aan te sluiten bij lokale prioriteiten en beleid.

Het uitgangspunt is dat dienstverlening door WIL in principe lokaal wordt aangeboden. Alleen waar dit geen meerwaarde heeft of vanuit praktisch oogpunt niet haalbaar is dat niet het geval. De invulling van de lokale dienstverlening wordt nog nader uitgewerkt in stapsgewijs ingevoerd

8. Wat is de planning voor de uitvoering van de innovatieagenda?

De looptijd van het experiment is van 1 april 2019 – 31 december 2020.

Vanaf 1 mei start de kwartiermaker van het Lokaalwerkteam. Deze functionaris is ook kwartiermaker voor het Lokaalwerkteam in Lopik. De kwartiermaker krijgt in eerste instantie een opdracht tot en met einde jaar 2019. Op basis van de ervaringen wordt de opdracht verlengd tot en met 2020. Hierna wordt besloten over de structurele inbedding van het Lokaalwerkteam

9. Bijlage voorstel innovatieagenda IJsselstein: Visie Lokaalwerkteam IJsselstein.

Visiedocument Lokaalwerkteam IJsselstein

Aanleiding
IJsselstein wil een meer lokale uitvoering van de ondersteuning van mensen naar werk en de komende jaren experimenteren met een Lokaalwerkteam. Uitgangspunt is dat de dienstverlening aan inwoners op het terrein van werk en inkomen voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt meer lokaal uitgevoerd gaat worden. Dit uitgangspunt is onderdeel van de door IJsselstein vastgestelde visie Lekstroom Werkt 2020. Gesteld is dat de dienstverlening vorm moet krijgen in *lokale werkteams*. Niet met een blauwdruk vooraf maar als een experiment dat in co-creatie met betrokken stakeholders al werkende weg verder vorm krijgt. Dit experiment wordt onderdeel van het innovatie de innovatieagenda 2019-2020 WIL-Gemeenten.

De ontwikkeling van het lokaal werkteam past in de brede visie en ontwikkeling van het sociaal domein. Het komen tot een lokaal integraal ondersteuningsaanbod aan inwoners op de verschillende terreinen van het sociaal domein. We willen een samenhangend ondersteuningsaanbod realiseren aan inwoners zodat iedereen naar vermogen mee kan doen aan de samenleving. Dit aanbod wordt in principe lokaal vorm gegeven dichtbij en aansluitend op de leefwereld van inwoners. Lokaal waar kan regionaal waar nodig.

1. Afbakening en context
Er zijn twee invalshoeken van waaruit gesproken wordt over het Lokaalwerkteam. Deze invalshoeken vallen samen, maar zijn wel te onderscheiden.

1. <u>Meer lokale zichtbaarheid, samenhang en ontschotting</u>

De behoefte om een meer lokale invulling aan het beleid voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te geven, heeft allereerst te maken met de behoefte aan meer lokale samenhang en regie. De decentralisaties in het sociaal domein hebben voor Wmo en Jeugdzorg geleid tot een lokale aanpak, waarin het sociaal team en het jeugdteam toegangspoort zijn geworden tot zorg en ondersteuning. De Lekstroomgemeenten werken regionaal met elkaar samen op het terrein van inkoop, backoffice taken en het delen deskundigheid, maar hebben aan de uitvoering een eigen, lokale invulling gegeven waarin diverse organisaties en deskundigen in een netwerk samenwerken. Het uitgangspunt hierbij is “lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig” Het doel is om voor de doelgroep van zorg en ondersteuning een zo integraal mogelijk beleid te voeren onder het motto één huishouden, één plan, één regisseur.

Voor het derde onderdeel in het sociaal domein, Werk en Inkomen c.q. de uitvoering van de Participatiewet, is echter *niet* gekozen voor een lokale aanpak. Dit beleid wordt regionaal uitgevoerd vanuit de GR WIL. Vanuit het adagium *regionaal waar nodig* kent die regionale uitvoering veel

voordelen. Taken op het gebied van uitkeringsbeoordeling en -verstrekking vergen een zekere schaal om expertise en capaciteit efficiënt te kunnen inzetten. Dat kan regionaal beter dan lokaal. Hetzelfde geldt voor de organisatie van re-integratie-activiteiten en een werkgeversaanpak. De arbeidsmarkt is niet lokaal maar (boven)regionaal. Werkgevers in de regio willen niet door elke afzonderlijke gemeente benaderd en bediend worden voor een vergelijkbare doelgroep, maar hebben het liefst één aanspreekpunt waarmee zaken gedaan kunnen worden. Regionale samenwerking en afstemming is nodig om een effectieve en volwaardige speler te kunnen zijn en staat ook niet ter discussie.

De constatering is dat het goed is om de verbinding van het regionale met de lokale situatie te versterken. Omdat er ook op lokaal niveau kansen liggen voor inwoners. Bijvoorbeeld kleinere, lokale werkgevers die bereid zijn afspraken te maken over aangepast werk voor inwoners uit hun gemeente. Daarnaast bestaat op lokaal niveau een netwerk van organisaties op het gebied van welzijn, activering en ondersteuning (al of niet reeds verbonden in of rond het sociaal team) dat meer ingezet kan worden om lokale kansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer te benutten. Ook wordt vanuit de individuele gemeenten soms op grond van de lokale situatie de behoefte gevoeld om voor een specifieke doelgroep (bijvoorbeeld statushouders) aanvullende activiteiten op het terrein van re-integratie of activering te ondernemen waarvoor in de regionale aanpak niet direct de gewenste inzet kan worden gepleegd. Begrijpelijk, omdat die inzet tot stand moet komen op basis van regionaal afgestemde beleidsplannen en afspraken. Mede daarom wordt meer flexibiliteit en lokaal gerichte inzet door de gemeenten gewenst.

Voor de inwoner willen we een afgestemd aanbod en dienstverlening op maat. Aansluiten bij wat het beste past bij iemand zijn situatie, talenten en mogelijkheden. Binnen de huidige structuur bestaan er nog steeds veel schotten tussen aanbod voor mensen gericht op arbeidsparticipatie. Iemands situatie bepaald onder welke regelgeving hij of zij valt en waarmee en door wie hij wordt ondersteund. Dit leidt niet altijd vanuit inwonersperspectief gezien tot het beste aanbod. Door binnen het Lokaalwerkteam het inwonersperspectief centraal te stellen willen dit wel bereiken. Met het Lokaalwerkteam bereiken we meer synergie en samenhang met Wmo-gerelateerde activiteiten zoals dagbesteding, vrijwilligerswerk, sociale activering. Aangesloten wordt bij de uitvoering van het sociaalteam en het jeugdteam.

Vanwege deze bovengenoemde wensen staan we met het Lokaalwerkteam een aanpak voor die de kracht van de regionale samenwerking optimaal verbindt met de lokale invulling en de lokale kracht. De inzet van de regionale samenwerking, WIL, wordt meer verbonden met de lokale kennis en netwerken. Waarbij de gemeente ook meer sturing geeft aan lokale inzet en keuzes die ten aanzien van individuele inwoners gemaakt worden. We kiezen voor het opzetten van een Lokaalwerkteam.

- We willen meer lokale zichtbaarheid, samenhang en ontschotting in het sociaal domein ten aanzien van mensen toeleiden naar werk voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt
- Beter aanbod voor inwoners door betere afstemming in Lokaalwerkteam tussen professionals en door in te zetten wat nodig is.
- Lokale kansen en kracht benutten en vergroten
- Verbinden van lokale en regionale componenten van aanbod in het lokale werkteam.

2. <u>De transformatie van de Wsw</u>

Vanaf 1 januari 2019 neemt de GR WIL de dienstverlening aan Wsw'ers in vier van de vijf Lekstroomgemeenten (Nieuwegein, Vianen, IJsselstein en Lopik) over van de GR PAUW. De bedrijfsactiviteiten van de GR PAUW (Groen, Schoonmaak en Beschut) zijn niet overgeheveld naar WIL, maar in een aantal stichtingen ondergebracht. Voor WIL zijn deze stichtingen een belangrijke partner,

omdat zij werkgelegenheid bieden aan een groot deel van de Wsw-werknemers waarvoor WIL de dienstverlening van de GR PAUW overneemt.

Deze dienstverlening die WIL vanaf 1 januari 2019 uitvoert, bestaat eruit om voor alle Wsw'ers een passende arbeidsplaats te realiseren en de Wsw'ers te begeleiden op de werkvloer (matching, bemiddeling, plaatsing en begeleiding). Dezelfde dienstverlening verricht WIL ook voor inwoners met een arbeidsbeperking zonder Wsw-indicatie. Het verschil met de Wsw-medewerkers is, dat deze vanaf 1 januari 2019 formeel in dienst zijn van de woongemeente. De met het werkgeverschap gemoeide uitvoeringstaken zijn gemandateerd aan de WIL. Met de overkomst van de taken van PAUW ten aanzien van de Wsw is de integrale uitvoering van de Participatiewet voor mensen met een arbeidsbeperking (Wsw en niet-Wsw) in handen van de WIL gelegd (voor de vier van de vijf Lekstroomgemeenten).

Het plaatsen en begeleiden van Wsw-ers wordt door WIL uitgevoerd. De afspraak is dat dit vanuit en/of in afstemming met het Lokaalwerkteam gaat plaats vinden. Om hiermee ook de Wsw-uitvoering ook meer te verbinden met het lokale en Wsw-ers ook meer lokaal te plaatsen. In de nieuwe uitvoering van de Wsw staat de inwoner en zijn ontwikkeling centraal. Ook bij Wsw-ers willen we (lokaal) plaatsen realiseren die aansluiten bij de inwoner en zien we de beschutte productie omgeving als vooral als een vangnet. Regie op het plaatsen en begeleiden van de Wsw-uitvoering wordt ook onderdeel van het Lokaalwerkteam.

- De Wsw-taken worden vanaf 1 januari 2019 door WIL uitgevoerd.
- Deze uitvoering wordt aangesloten op het Lokaalwerkteam waardoor en samenwerking en verbinding met lokale partijen en de lokale uitvoering van het (overige) sociaal domein ontstaat.
- De Wsw-er en zijn ontwikkeling staat centraal. Plaatsing op plekken waar mensen passen is het doel, de beschutte productie omgeving is een vangnet.
- WIL en de gemeente werken deze opzet nader uit, en leren ook van andere gemeenten.

2. Huidige initiatieven en gezette stappen

De gedachte aan een meer lokale inzet van activiteiten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is niet nieuw. De afgelopen jaren hebben alle gemeenten en WIL al stappen gezet om richting te geven aan een meer lokale en integrale invulling. Het lokale werkteam is dan ook een volgende fase in een al lopende ontwikkeling.

Op het gebied van inkomen en inkomensondersteuning werkt WIL al sinds een aantal jaren met de zogeheten WIL-generalisten. Dit zijn medewerkers van WIL die lokaal zijn aangesloten bij het sociaalteam en loketten en hier kennis en expertise op het gebied van inkomensondersteuning inbrengen. Tevens zijn zij meer algemeen de "linking pin" met WIL. Ook consulenten schuldhulpverlening van WIL zijn aangesloten bij het sociaal team.

Verder heeft WIL inmiddels de accountmanagers en de werkcoaches per gemeente ingedeeld. Waardoor lokale samenwerking en afstemming wordt vergemakkelijkt.

In IJsselstein heeft lange tijd het Participatieteam gefunctioneerd dat wegens capaciteitsproblemen (tijdelijk) is gestopt. Dit is een netwerkoverleg waarin de gemeente vanuit verschillende disciplines is vertegenwoordigd, zowel vanuit sociale zaken als vanuit economische zaken. Tevens zijn het Werkgeversservicepunt Lekstroom en accountmanagers en werkcoaches van WIL en Pauw Bedrijven betrokken. Met het Participatieteam wil IJsselstein de betrokkenheid en inzet van lokale ondernemers vergroten bij het aan de slag komen van mensen met arbeidsbeperkingen of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. contacten met ondernemers de betrokkenheid en inzet van lokale ondernemers

voor inclusief werkgeverschap kan vergroten. Het Participatieteam heeft een aanjaagfunctie bij het realiseren van bestaand beleid en activiteiten. Gestreefd wordt naar het in gang zetten van praktische maatregelen en acties waardoor op eenvoudige wijze meer bereikt kan worden. De functie die het participatieteam heeft/had wordt in de toekomst onderdeel van het Lokaalwerkteam.

- Er is reeds ervaringen opgedaan met de lokale invulling en afstemming ten aanzien van (arbeids)participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook WIL heeft zich meer lokaal georganiseerd.
- De afstemming en samenwerking wordt door alle partijen als waardevol ervaren
- De aanpak is tot nu toe te vrijblijvend en te incidenteel – niet alle kansen worden hiermee benut.
- Met het Lokaalwerkteam willen we deze aanpak intensiveren en meer structureel inbedden op lokaal niveau.

3. Visie IJsselstein opzet Lokaalwerkteam

IJsselstein wil met het Lokaalwerkteam voortbouwen op de reeds ingeslagen weg naar meer lokale aanhaking van werk en inkomen. Met het Lokaalwerkteam willen we dit verder ontwikkelen en intensiveren Algemene uitgangspunten hierbij zijn:

- De lokale werkteams zijn géén vervanging van de bestaande loketten voor Werk en Inkomen of andere vormen van zorg en ondersteuning,
- Alle partijen werken vanuit en behouden hun eigen verantwoordelijkheid (zie *3.6 Hiërarchische aansturing*).
- In het lokale werkteam wordt op basis van ieders kennis en deskundigheid samenwerking in een integrale, passende aanpak voor inwoners gezocht.

3.1 Taken van het werkteam

Het werkteam richt zich op drie kerntaken:

1. Voor de inwoner realiseren van een afgestemd aanbod en dienstverlening op maat op het gebied van arbeidsparticipatie met als resultaat plaatsing. Aansluitend bij wat het beste past bij iemand zijn situatie, talenten en mogelijkheden. Afstemming van de inzet gericht op de dienstverlening aan de Wsw-doelgroep (matching, plaatsing en begeleiding).
2. Ontsluiten van werk betaald en onbetaald voor inwoners door benutten van de lokale kracht. Door samenwerking in de werkgeversaanpak, waarbij met ondernemers regionale en lokale initiatieven en mogelijkheden worden gezocht en ingebracht.
3. Vliegwiel zijn voor innovatie en nieuwe aanpakken. Het initiëren, ontwikkelen en uitvoeren van nieuwe initiatieven gericht op het stimuleren van (arbeids)participatie, op basis van lokale wensen en keuzes.

Resultaten van het werkteam

Bij het beoordelen van het resultaat zijn de volgende zaken van belang;

- Het aantal besproken casussen in het lokaal werkteam en het resultaat hiervan.
- Indicatief moet bij minimaal 40 (vastgelopen) casussen het werkteam een rol spelen het plaatsen van een persoon op de juiste plek of juiste ondersteuning.
- Een toename van het aantal lokale plaatsingen op arbeidsparticipatie (specifiek voor inwoners) een toename van het aantal lokale plekken.
- Het aantal nieuwe (meer generieke) afspraken (maatschappelijke deals) met organisaties en ondernemers over het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het kan hierbij ook gaan om meer convenantachtige afspraken met meerdere partijen tegelijkertijd.

- De waardering van professionals en organisaties/ondernemers van het Lokaalwerkteam, de mate waarin het bijdraagt aan het beter kunnen uitvoeren van hun functie.
- De mate waarin het Lokaalwerkteam bijdraagt aan het plaatsen van Wsw-werknemers op een passende en zo regulier mogelijke arbeidsplek.
- De mate en hoeveelheid lokaal uitgevoerde dienstverlening.

3.2 Samenstelling van het werkteam
Aan het werkteam nemen alle relevante partijen deel die een rol (kunnen) spelen in het toeleiden van mensen naar werk, betaald en onbetaald. WIL is een belangrijke partij in het lokale werkteam. Door participatie in het werkteam heeft WIL voeling en binding met de lokale situatie en kan WIL de gewenste lokale zichtbaarheid en de rol van een lokaal aanspreekpunt invullen. Zonder directe consequenties voor de hiërarchische aansturing en de verantwoordelijkheid van elke partij, committeert WIL zich er door deelname in het werkteam wel aan dat individuele casussen in het werkteam worden besproken en dat de gekozen aanpak in deze casussen tot stand komt in afstemming met het werkteam. De keuzes die in individuele gevallen gemaakt worden over een te volgen traject of arbeidsplaats worden niet alleen door WIL gemaakt, maar vinden op basis van overleg in het werkteam plaats.

Andere partijen, zoals de welzijnsorganisatie, vrijwilligersorganisaties, aanbieders van dagbesteding, werkgeversnetwerken, vluchtelingenwerk en de gemeente hebben zitting in het werkteam.

Waarschijnlijk zal er in de praktijk sprake zijn van twee overleggen in het kader van het Lokaalwerkteam:
- Een overleg gericht is op casuïstiek bespreking
- Een overleg gericht op maatschappelijke deals en ontwikkeling van projecten.

3.3 Afbakening van de doelgroep, welke casussen worden besproken
Welke individuele casussen in breed verband in het werkteam worden behandeld, ligt niet op voorhand vast. Het zal gaan om inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt waar een domein overstijgende aanpak nodig of gewenst is (meerdere partijen zijn betrokken) en/of waar een relatie ligt met andere aspecten in het sociaal domein. De partijen in het werkteam zullen hier een op de lokale situatie en behoefte gestoeld kader voor ontwikkelen. Van specifieke doelgroepen, zoals – naast Wsw-geïndiceerden – VSO-schoolverlaters en personen die vallen binnen de doelgroep voor nieuw beschut werk, ligt het voor de hand om hen in eerste aanleg integraal in het werkteam te bespreken. Daarnaast kunnen alle partijen in het werkteam zelf casussen aandragen die voor bespreking in het werkteam in aanmerking komen. Op basis van praktijkervaringen kan de doelgroep verder worden verfijnd en kunnen werkafspraken hierover worden gedetailleerd en geformaliseerd.

3.4 Doorontwikkeling reikwijdte werkteam
Inzet en middelen worden op dit moment vanuit de verschillende organisaties zelf ingezet. In het kader van de Participatiewet worden alle re-integratiemiddelen door de gemeenten aan WIL verstrekt. Voor lokale wensen en initiatieven ten aanzien van re-integratie is een deel van het re-integratie budget geoormerkt als zogeheten “Lokaal handgeld”. De opzet van het werkteam is uitdrukkelijk bedoeld om tot een betere inzet van middelen te komen. Het is ook mogelijk om als gemeente hiervoor zelf budget te reserveren.

3.5 Hiërarchische aansturing
Binnen het werkteam is er geen sprake van een formele hiërarchische aansturing. Elke partij werkt vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en committeert zich aan deelname aan het werkteam op basis

van afspraken tussen de deelnemende organisaties. De gemeentelijke kwartiermaker voert de regie en stuurt op dat de uitvoering aansluit bij de lokale situatie en de gemeentelijke prioriteiten.

3.6 Gemeentelijke kwartiermaker.

Een stevig en goed functionerend werkteam ontwikkelen gaat niet vanzelf. Een gemeentelijke kwartiermaker wordt verantwoordelijk voor het opzetten en uitvoeren van het werkteam. Deze fungeert als ontwikkelaar en trekker van het werkteam-overleg, zorgt ervoor dat op lokaal niveau de juiste partijen in het werkteam zitting nemen en dat het werkteam zich ontwikkelt tot een platform waarin de geformuleerde kerndoelen worden gerealiseerd. De kwartiermaker is ook verantwoordelijk voor het al werkende weg ontwikkelen en beschrijven van het Lokaalwerkteam. De opdracht van de kwartiermaker is om het werkteam op te zetten en op basis van de ervaringen een voorstel te ontwikkelen voor structurele implementatie. De functie van kwartiermaker wordt in combinatie met Lopik gedaan, aangezien deze gemeente dezelfde visie heeft en hiermee synergie voordelen zijn te behalen.

Bijlage 4. Voorstel innovatieagenda Lopik

1. *Wat willen we realiseren. Wat is klaar als de innovatieagenda wordt afgerond?*

De gemeente Lopik wil, samen met WIL en andere partijen, een lokaal werkteam Lopik ontwikkelen. Het lokaal werkteam biedt meer integrale dienstverlening op het gebied van (arbeids)participatie aan inwoners van Lopik. Enerzijds door maatwerk in ondersteuning bij participeren naar vermogen voor inwoners die dit niet op eigen kracht kunnen. Anderzijds door, samen met lokale ondernemers en instellingen, meer lokale mogelijkheden voor betaalde en onbetaalde participatie, activering en (taal)stages te realiseren en te benutten. De ontwikkeling van het lokaal werkteam Lopik past goed bij het beleid van de gemeente Lopik op het sociaal domein waarbij het gaat om vergroten van zorgbereik, vergroten van betrokkenheid en iedereen doet mee. In de integrale beleidsnota sociaal domein (in wording), staan de volgende thema's centraal: we zijn er vroeg bij, zorg is toegankelijk, voorzieningen sluiten op elkaar aan, iedereen heeft een geborgen en veilig thuis iedereen doet naar vermogen mee, de financiële basis op orde en de grenzen van veiligheid voorbij. Een goed lopend lokaal werkteam Lopik is voor de gemeente Lopik de voornaamste doorontwikkeling van lokale dienstverlening door en samen met WIL op het gebied van werk. Als de innovatieagenda is afgerond, 'staat' er een goed lopend lokaal werkteam waarin, op basis van netwerksamenwerking, professionals zoveel mogelijk werken vanuit de leefwereld van de inwoner, betere dienstverlening aan inwoners en meer lokale plaatsingen. Werkwijze en methodieken zijn beschreven en bieden kaders, maar belemmeren niet verdere ontwikkeling die nodig is vanwege veranderende vraag/vragen vanuit de samenleving.

2. *Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?*

- Zoveel mogelijk mensen (met een afstand tot de arbeidsmarkt) doen mee naar vermogen (regulier betaald werk, onbetaald werk, activering).
- Integrale dienstverlening en uitvoering op het gebied van werk vanuit en rondom de leefwereld van de inwoner.
- Aanbod wat betreft ondersteuning en participatiemogelijkheden dat aansluit bij talenten, mogelijkheden en situatie van inwoners (denken en werken vanuit mogelijkheden).
- Vergroten van lokaal aanbod aan (arbeids)participatie (wegnemen van belemmeringen op het gebied van mobiliteit).

3. *Wat gaan we daarvoor doen?*

Het opzetten van het lokaal werkteam Lopik als netwerkorganisatie waarin alle relevante partijen die een rol hebben bij het toeleiden naar en ondersteunen van inwoners naar betaald en onbetaald werk op casusniveau samenwerken. We hebben daarbij een groeimodel voor

ogen: we beginnen met een beperkt aantal partijen (WIL, gemeente/BSL, Pulse) en bouwen dit uit.
Alle partijen in het lokaal werkteam Lopik kunnen casussen aandragen. Deze casussen worden besproken tijdens een integraal overleg. De persoon, de vraag, de situatie van de casus staat centraal en leidt tot een aanbod op maat. De ondersteuning aan de inwoners wordt zoveel mogelijk lokaal geboden.

De inwoners die worden ondersteund door het lokaal werkteam zijn een heterogene groep met als gemeenschappelijk kenmerk een afstand tot de arbeidsmarkt, multiproblematiek, domein overstijgende problematiek. Het gaat dan in ieder geval om Wsw-ers, schoolverlaters Vso en Pro, personen in de doelgroep voor nieuw beschut en statushouders.
Indien nodig wordt, na verloop van tijd, de doelgroep van het lokaal werkteam Lopik nader gedefinieerd en worden hierover werkafspraken gemaakt.
Ten aanzien van het realiseren van meer lokale mogelijkheden voor betaalde en onbetaalde participatie sluiten we in eerste instantie aan bij de werkzaamheden en contacten van medewerkers van economische zaken, bedrijfscontactfunctionaris en de accountmanager van het Werkgeversservicepunt voor Lopik. Het gaat om het sluiten van maatschappelijke deals met lokale partijen door lokale werkgevers nog meer te betrekken bij duurzame inzetbaarheid van mensen uit de bovenstaande doelgroepen en het realiseren van (kleinschalige) reguliere plaatsingen en parttime werk met inzet van lokaal netwerk en ‘gunfactor’. Lokale werkgevers en instellingen zijn vaak bereid wat extra’s te doen voor lokale werkzoekenden, mensen met een arbeidsbeperking.
De lokale dienstverlening door WIL (WIL-generalist, schuldhulpverlening, bijzondere regelingen en de dedicated werkcoaches voor Lopik) die al wordt geleverd, loopt door.

4. Wat merkt de inwoner/samenleving ervan?

Het lokaal werkteam Lopik is geen nieuw loket. Inwoners kunnen zich er niet ‘melden’.
Inwoners merken wel effecten van dienstverlening vanuit het Lokaal werkteam doordat:

- Er meer mogelijkheden voor arbeidsparticipatie beschikbaar komen.
- Meer en betere integrale dienstverlening die aansluit op de situatie, talenten en mogelijkheden van de inwoner.
- Meer lokaal aanbod van betaalde en onbetaalde participatie, waardoor inwoners minder hoeven te reizen (is nu regelmatig een knelpunt voor wie geen eigen vervoer heeft en een arbeidsbeperking heeft gegeven de ligging van Lopik en het OV netwerk).
- Ze dichtbij huis terecht kunnen voor ondersteuning (dienstverlening lokaal en dichtbij).
- Doordat er meer inwoners naar vermogen meedoen.
- Soepelere dienstverlening: minder bureaucratie, aanbod van partijen is makkelijker beschikbaar, partijen stemmen zelf onderling af, ontzorgen van zowel inwoners als lokale ondernemers, geen last van schotten (geen ‘kastje muur’ problematiek meer).

Ook voor ondernemers meer lokale, eenvoudig toegankelijke en herkenbare dienstverlening vanuit de netwerksamenwerking van het Lokaal werkteam Lopik.

5. Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen realiseren?

Bij het beoordelen van het resultaat van het lokaal werkteam Lopik kijken we naar:

- Het aantal casussen dat wordt besproken (vanaf de start voor de zomer van 2019 t/m 2020) en het resultaat daarvan voor de inwoner. Aantal: 25 casussen. Resultaat: succesvolle dienstverlening/interventie: denk aan betaald werk, onbetaald werk, activering, begonnen met of uitbreiding van parttime werk.
- Meer plaatsingen van inwoners bij lokale ondernemers.
- Meer lokale mogelijkheden voor participatie, activering, (taal)stages.
- De partijen in het lokaal werkteam Lopik weten elkaar te vinden (korte lijnen, wie is wie, wie doet wat) en werken volgens een eenduidige werkwijze/methodieken, integraal, ontschot en op maat.
- Partijen/medewerkers die deelnemen in het Lokaal werkteam zijn tevreden
- Inwoners en lokale ondernemers zijn tevreden over de dienstverlening van het lokaal werkteam.

6. Op welke punten is er sprake van een aangepaste werkwijze of methodiek in dit voorstel?

Lokale en Integrale dienstverlening, samenwerking met andere partijen, werken vanuit de leefwereld van de klant, werken vanuit het centraal zetten van de casus en daarop het aanbod aanpassen, gebeuren al voor een deel, maar zullen in het lokaal werkteam verder worden ontwikkeld. Daar komt bij dat regie op dienstverlening inzake (arbeids)participatie lokaal wordt vormgegeven.
Ontschot denken en werken door verbinding te maken tussen de uitvoering van participatiewet, jeugdwet en Wmo met als centrale doel het belang van de inwoner.
Meer structureel inzetten op en benutten van lokale mogelijkheden en kansen voor betaalde en onbetaalde participatie, activering en (taal)stages met en bij lokale ondernemers en instellingen.

7. Wat is hiervoor nodig?

- Gemeentelijke regie en inzet in de vorm van een gemeentelijk regisseur die de samenwerking opzet en faciliteert (casusoverleggen voorzit en afspraken bewaakt), een werkwijze ontwikkelt en vastlegt en spin in het web is (werkt vanuit het uitgangspunt ondersteuning op maat voor de casus, kennis van lokale projecten, aanspreekpunt voor ondernemers is). De kwartiermaker/regisseur/aanjager heeft doorzettingsmacht als de stemmen in het casusoverleg ‘staken’. De gemeente werft deze externe kwartiermaker/aanjager Lokaal werkteam Lopik zelf (samen met de gemeente IJsselstein). Met het oog op vermijden van belangenverstrengeling gelet op de samenstelling van het Lokaal werkteam Lopik is het van belang dat de regisseur gedurende de eerste fase van het lokaal werkteam (in ieder geval tot eind 2019) extern is en wordt betaald uit eigen middelen van de gemeente.

- Afspraken met alle betrokken partijen (WIL, Pulse, BSL etc.) ten aanzien van inzet van medewerkers. Voor WIL gaat het dan om de dedicated werkcoaches en accountmanager Wgsp voor Lopik (en IJsselstein), aansluiten bij/beschikbaarheid voor (casus) overleggen van het Lokaal werkteam Lopik, toegang hebben tot de instrumenten die WIL beschikbaar heeft voor klanten/inwoners, toegang tot lokaal handgeld.
- Alle partijen/medewerkers in het Lokaal werkteam Lopik committeren zich aan de werkwijze waarin de klant centraal staat en integrale dienstverlening om maat voorop staat. En aan lokaal beleid en prioriteiten

8. Wat is de planning?

Vliegende start Lokaal werkteam Lopik in Q2 2019: starten voor de zomer van 2019, volledig draaien na de zomer. Het beschikbaar zijn van een aanjager/kwartiermaker voor het lokaal werkteam (die we delen IJsselstein) is daarbij van groot belang. Deze krijgt in eerste instantie de opdracht tot en met eind 2019. Waar nodig zal deze opdracht worden verlengd. In 2020 moet worden besloten over structurele inbedding van het Lokaal werkteam Lopik.

Bijlage 5. Voorstel innovatieagenda Vijfheerenlanden (Vianen)

Aanleiding

Onder aansturing van de gemeentesecretarissen zijn de vijf Lekstroom gemeenten en de uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen Lekstroom (WIL), bezig met een heroriëntatie op opdracht, kaders en vormgeving van de gemeenschappelijke regeling (GR). Het doel is om lerende wijze middels twee jaar durende experimenten tot een nieuwe opzet te komen van een innovatieve GR.

De gemeente Vijfheerenlanden (VHL) neemt daarin een bijzondere positie in omdat zij per 1 januari 2020 uittreedt uit de GR WIL. De experimenten in dit kader vinden dus voor VHL enkel plaats in het lopende jaar 2019.

1. Wat willen we realiseren? Wat is "er" als het experiment wordt afgerond?

De reguliere dienstverlening van WIL voor de inwoners van het werkgebied van de voormalige gemeente Vianen, is deels lokaal geregeld in het werkteam. De werkwijze ervan is omschreven in het werkplan. De overige dienstverlening wordt vanuit het hoofdkantoor van WIL geborgd. De uitvoeringsagenda (voorheen strategische agenda), de begroting en het meerjarenplan zijn daarbij de leidende documenten.

Met onderstaande experimenten wil VHL inzicht krijgen in een werkwijze die grens ontkennend werkt. Hierbij doelt VHL op de voormalige gemeentegrenzen van VHL, de Provincie grenzen en de arbeidsmarktregio grenzen.

Daarnaast wil VHL een analyse en bevindingen vanuit de werkwijze van het Werkteam voor een toekomstbestendige dienstverlening aan de inwoners van de gehele gemeente VHL.

2. Wat is ons maatschappelijk doel daarbij?

Het achterliggende maatschappelijke doel hierbij is dat er een dienstverlening wordt vastgesteld gericht op (een traject naar) werk passend binnen de oriëntatie van de inwoners van VHL. Deze dienstverlening is integraal, uniform voor alle inwoners en effectief.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Voor de inwoners van het postcodegebied Vianen, richt VHL zich in 2019 op de aansluiting bij Avres. Er zal aandacht zijn voor de verschillen in dienstverlening en de aanbevelingen die daarbij gepaard gaan.

VHL heeft specifiek gekozen om in het kader van het experimenteerplan aandacht te vragen voor twee aspecten:

i. Ongeacht de arbeidsmarktkeuze van VHL, hebben de inwoners van VHL te maken met twee arbeidsmarktregio's. Alleen al vanwege 'nabijheids overwegingen' zullen inwoners en ondernemers van VHL meer of minder op de arbeidsmarktregio Midden Utrecht of de arbeidsmarktregio Gorinchem zijn georiënteerd.

Met de keuze voor Avres, en daarbij de nabijheid van het werkgever-servicepunt van de AV regio, is de aansluiting met de werkgevers in de arbeidsmarkt Gorinchem geborgd.
De vraag voor VHL wordt: Hoe zorgen we ervoor dat na 1-1-2020 de arbeidsmarktregio Midden Utrecht ook toegankelijk blijft voor de inwoners van VHL

a. Welke rol hebben het werkteam Vianen, de GR WIL, de GR Avres en de Werkgeverservicepunten van de twee arbeidsmarktregio's in de toepassing van het beschikbare instrumentarium (garantiebanen, detachering, leerwerkplekken, ontwikkelplekken, tegenprestatie, subsidieregelingen, opleidingen, SROI e.d.) om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen en werkgevers te ontzorgen?
b. Hoe werken we samen met twee arbeidsmarktregio's? Waarbij aandacht is voor de belemmeringen waartegen het werkteam aanloopt en de mogelijke oplossingen.

ii. Hoe borgen we de dienstverlening van het werkteam in 2020 wanneer Avres de uitvoeringsorganisatie is voor VHL?
a. Welke stappen kunnen we nemen in 2019 om de overgang soepel te laten verlopen zodat de inwoner er het meest profijt van heeft.

4. Wat merkt de burger/samenleving hiervan?

De inwoner merkt dat de medewerkers van het Werkteam meedenken in oplossingen ongeacht waar de inwoner wil werken en waar hij de ondersteuning naar werk wenst te hebben. Een overheid die meedenkt en samen met de inwoner zoekt naar oplossingen is het motto.

Aangezien we aangegeven hebben dat we alle inwoners ondersteunen, en er dus geen doelgroep benadering is vooraf, vallen er geen inwoners tussen wat en schip.

5. Hoe beoordelen we of we het goed doen en onze doelen hebben behaald?

Bij de evaluatie van deze experimenten zal VHL kijken naar de toegang naar beide arbeidsmarktregio's voor de inwoner van VHL. Wanneer daar een pragmatische oplossingen voor is gevonden en deze experimenten hebben daar een bijdrage aan geleverd, kunnen we stellen dat het een succes is geweest.

Wanneer de lokale en integrale dienstverlening naar de inwoner VHL geborgd is 2020 via een Werkteam of vergelijkbaar instrument én deze experimenten hebben daar een bijdrage aan geleverd, kunnen we stellen dat het een succes is geweest.

6. Op welke punten is er sprake van aangepaste werkwijze of methodiek in dit voorstel?

De bevindingen vanuit deze experimenten helpen VHL wanneer zij het gesprek aangaan met Avres over de gewenste toekomstige dienstverlening (werkwijze en methodiek).

De werkwijze van het werkteam wordt onder andere beoordeeld op zaken als integrale aanpak, regio overstijgende dienstverlening, werken vanuit de leefwereld van de inwoner en maatwerk. Dit gebeurt uiteraard binnen budget en leidende documenten.

7. Wat is hiervoor nodig?

De uitvoering van de experimenteerplannen moet passen binnen kaders en begroting van WIL. Er is een budget voor lokale aanpak ter beschikking gesteld waarmee eventuele extra kosten betaald kunnen worden.

Gedurende het jaar zorgen de verschillende deelnemers van het werkteam voor de aansluiting tussen WIL en Avres om te komen tot oplossingen op de twee experimenten. De tussentijdse input kan worden gebruikt voor het maken van afspraken aangaande de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) tussen VHL en WIL.

Eind 2019 worden beide experimenten geëvalueerd ten behoeve van de dienstverlening 2020 door Avres.

8. Wat is de planning?

Het werkteam is per 1-1-2019 gestart en zal zich deze doelstellingen eigen maken.

Eind 2019 worden beide experimenten geëvalueerd. Wij willen weten of de dienstverlening voor de inwoners van VHL verbeterd is, hoe de resultaten meegenomen worden in de toekomstige dienstverlening van AVRES en WIL en welke tips meegegeven worden aan de andere WIL-gemeenten.

Bijlage 6. Wie werkten mee?

Deze innovatieagenda is uitgewerkt met de Werkgroep Lekstroom Werkt.

Hierin participeren:

- Marijke Bosma, programmamanager transformatie Sociaal Domein Lekstroom
- Elvira Poort en Esmé Joosten (gemeente Nieuwegein)
- Joadri van Kempen en Thomas Pruijsen (gemeente Houten)
- Marc van Zon (gemeente IJsselstein)
- Corette Wissink (gemeente Lopik)
- Patrick de Lange en Alette van der Wouden (gemeente Vijfheerenlanden)
- René Teijema (beleidsadviseur Werk en Inkomen Lekstroom)

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke sector en het bedrijfsleven met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkterrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten van een vraagstuk aan te pakken.

Berenschot Groep B.V.

Europalaan 40, 3526 KS Utrecht
Postbus 8039, 3503 RA Utrecht
030 2 916 916
www.berenschot.nl
/berenschot